

310494 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేది శుక్రవారము

No. 261

సంపుటము ౯

జండుభి నాడు తంక త్పరము, మాఖమాస బహుళ నవమి ౮.

సంచిక ౨౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

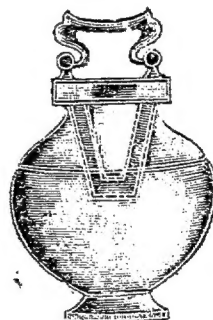
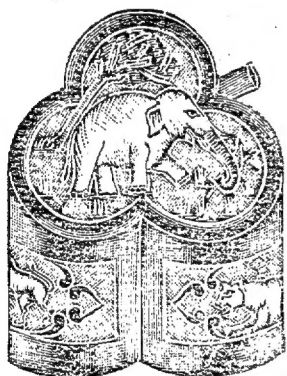
ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయనామముగా, నలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను జరిగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

యిదేకదామంచితరుణము?

బాను. మీకు కావలసిన పెండ్లిసామాను కొనుటకు ఇదే మంచి సమయము. పెండ్లిధర. హెచ్చినపెదప చింతింపకు. మీ గృహములకు కావలసిన పెండ్లిసామానులు, మీరు కోరినరీతిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మంచి చొక్కపు పెండ్లితో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్బు, నగరవేట బెంగుళూరు, సిటి.

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెట్లు ?

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(5)
(1045)

అమృతామలకతైలము

మ ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును తలనొప్పిలను బోనణచును; అలిసిద్రును, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చ్చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడచెబ్బలను రానియ్యదు. యౌచన చేయువారికి మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. బ్యాకింగు, పోస్టోజిఖర్బులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్బు 1.0-0. క్యాటలాగు ఉచితము. గొంతిలిసాము:- "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి లెక్కలుచేయుచున్నాము. చీరలు తలకుడలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమాస్కట్టున అమ్మి యున్నది. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్టి వంటిన్ని ఉతికిన కాడల కాడలు పడేటటువంటిన్ని లెక్కబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలకు మోసపుచ్చుచున్నారు. సదయమోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిఖండునాపైని మాపేరువున్న బొమ్మకంటి అంటించి యున్నాము మాతాద్రస్సు లేనట్టువంటి లెక్కబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్టువి మాత్రమే మావవిధాన కొరవలెను. కొరవయడల ధరలు తెలియపరచెదము. లెక్కబట్టలు ఉడుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. 1-కి ౬ 0-12-0 యుష్పాపలామాకమే.

తెల్లిగాఫ్ అడ్డెస్సు, ముప్పన పోనురాబాద్, ౧ జా సిల్కునుమ్మ. పెద్దాపురమ్మగోవాపల్లి.

గంధర్వ షార్దూల, రాయవరంగోదావరి

జాబులు

మహాశివరాత్రి - పెదకల్లేపల్లి

ఈ ఉత్సవము జరుగు మాడుకోటలోను కాంగ్రెసు హిరంగసభలు జరుపుటకు భద్రతలనుబట్టినట్లు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది. ఉత్సవమాఖిమాను తెల్లన విచ్చేసి ప్రోత్సహకరణ చేయవచ్చును - సుందర్ కృష్ణమూర్తి.

తెలక్ గ్రంథాలయము - తెనాలి

తెనాలిలోని గుంటూరుజిల్లా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ మూనిసిపల్ కంపెనీ వచ్చు నికరపు ఆదాయములో కొంతభాగము బహుదనోపయోగములకు ప్రతిష్టాపనల కిచ్చినట్లు రాష్ట్రము కేసీసీసీ. అట్టియాదాయములో 25 లక్షల రూపాయలను కిచ్చుట తీర్మానించిరి. వా తెంతయు కంపెనీయేలు

శ్రీ సురత్ కొల్లాకోటయ్యగారు వారి కత్తెత్తుని వివాహావకాశమున సంబంధమున గ్రంథాలయమునకు రూ 18 లు సంభావనగా నిచ్చిరి.

దోనేపూడి కామేశ్వరరావు

కార్యదర్శి

నల్లూరు ఉభయ భాషా సేవకసమితి

సంపాదకు గిర్వాణి కలాశాలాభవమున సంస్కృతాభిభాషాభివృద్ధి గోరవారు ఉభయభాషా సేవకసమితి యొక్క పేరిట కో.సభను స్థాపించిరి. వీరు ప్రతివత్సరమునకు (తయారీకి) నాడు సమావేశమగుచుండును. ప్రథమసమావేశమునకు ప్రయోగము సరియగు జనవరి 20 వ తేదీన సంస్కృతపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు బ్రహ్మశ్రీ హనుమచ్ఛాస్త్రిలవారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగింది. ప్రాంతీయ లండన్ ప్రభుత్వములూ సీమదగు గణపతిగిరించి ఆనాడు సభ్యునించి రని కార్యదర్శి కృష్ణమూడి శివరామకృష్ణగారు వ్రాసిరి.

కాకినాడ తాలూకా గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘముల

కార్యదర్శులకు నుక విజ్ఞప్తి

ది 8-2-23 నుండి తేదీన వ. తిరుమిడి గ్రామంలో శుభావేశము గావించి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములకు చేసిన తీర్మానముల ప్రకారం యీ తాలూకాలో పూర్తిగా పరిపాలన కార్యక్రమములు యీ దిగున వివరించబడినవి. కాబట్టి ప్రతిగ్రామ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారును వెంటనే కార్యక్రమమును పూర్తికావించి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమునకు పంపగలరను.

1. గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్ల శతశతాబ్ది చందాలు రూ. 4.00 లు చొప్పున నూలుచేతి కొత్త సభ్యులందరినీ చందాదారులచే వచ్చే మార్చి 20 తేదీలోగా ప్రతిగ్రామములోను కాంగ్రెసుసంఘములను వెంటనే నూతన కార్యనిర్వాహకసభలను యెన్నుకొని సభ్యులకేర్లున్ను, చందామొత్తమును యీ సంఘమునకు పంపించవలెను.

2. మార్చి 20 తేదీలోగా ప్రతిగ్రామంలోను, ఫిర్రూలోని గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్లను నోకనోట సమావేశమై ఫిర్రూ 1 కి 5 గురు చొప్పున తాలూకా, జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములకు ప్రతిభుల సెన్సార్ ని యీ సంఘమునకు తెలియజేయవలయును.

3. కాకినాడ తాలూకాలో తెలక్ స్వరాజ్యనిధి రూ. 7,000 లున్ను కాంగ్రెస్ 75 గురులను సమకూర్చునున్నట్లుగా గ్రామ ప్రతిగ్రామములను తమకీడు గ్రామములలో సమకూర్చుకొనినంతవరకు సమకూర్చి యీ సంఘమునకు తెలియజేయవలయును. తెలక్ స్వరాజ్యనిధికి వెంటనే పంపించుచుండవలెను.

4. ప్రతిగ్రామ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియు తమ గ్రామములలో ఎన్ని రాష్ట్రములు కనికరమునున్నదియు, యెన్ని వ్యక్తులు పనిచేయుచున్నదియు వెలకు ఎంతవరకు బట్టి తయారుచున్నదియు వెలకోకసారి రిపోర్టును యీ సంఘ కార్యదర్శిగారు పంపుచుండవలెను.

5. ఏ గ్రామమునకైనను రాష్ట్రములగాని మాడిగాని, ఖేటలుగాని మున్నగు భిద్రుల బట్టిలుగాని కాంగ్రెసుసంఘములకు కావలసియున్నయెవల యీ కార్యదర్శిగారు తమ దరఖాస్తులను పంపుచుండవలయును.

6. ఫిర్రూలో కాంగ్రెసు ప్రకారముచేయుటకు కిద్దముగావున్న ప్రకారముల చేర్చున యీ సంఘమునకు వెంటనే తెలియజేయవలయును.

7. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ఆచరణలో పెట్టుటకు యీ సంఘమువారికల్ల నియమించుడి మీ గ్రామములకు వచ్చుచున్న కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు మీరెల్లకు ప్రోద్బంది నియమించి కాంగ్రెసు కార్యమును పూర్తిచేయించగలరులకు కోరుతున్నాను

మండపాక రంగయ్య.

తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి

శ్రీయుతులు బ్రహ్మాండనరసింహం, పులిపాక రాఘవయ్యగార్లు

ఈనెల 6 వ తేదీన రాజమండ్రి

చెలసాలనుండి వదలుట

రాజమండ్రిలో స్వాగతము

ఈనెల 6 వ తేదీ మంగళవారం మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు రాజమండ్రి నెంట్లర్ జైలునుండి శ్రీయుత బ్రహ్మాండనరసింహము పంతులు శ్రీమత, పులిపాక రాఘవయ్యగార్లు విడుదల అయిరి. వీరిలో బ్రహ్మాండనరసింహంగారు 1 సంవత్సరం విడిచిపెట్టినను పులిపాక రాఘవయ్యగారు 1 సంవత్సరం కఠినమైనను అనుభవించిరి. శ్రీయుత దాక్షులు బ్రహ్మజ్యోతులను ముద్రావ్యాప్తం చేసిరి. అట్టివలె వారి ఆనందకావు, 'మాదిరాజు రాజుచంద్రమూర్తి, రాజర్ల నారాయణమూర్తి, శాతూరి వెంకటేశ్వర్లు సాయవేలుల అమృత కామయ్యగార్లు వగైరామిత్రులు జైలువద్దకు వెళ్లి వారిని సన్మానించి తీసికొనివచ్చిరి. శ్రీయుత నరసింహం రాఘవయ్యగార్లు యీ దారి వారి స్వగృహమునకు బయలుదేరి వెళ్లెదరు.

రైతు సంఘములు

ఆంధ్రదేశరైతుల కొక మనవి

ఆంధ్రదేశములోని రైతులు కాకతీయోద్యమములలో విశేష భూమి పాల్గొనటం నూతనమగుటచే 20వోలయందుగల భేదాభిప్రాయములను సహనముతో చూడజాలరున్నారు. రాజకీయాభిప్రాయ భేదములకు రైతులు కుటుంబవ్యవహారములలో కలహమును పెంచుకొని యీతరకే డిడించుచున్న గ్రామములలోని యొకమధ్యమున పూర్తిగా నాశనమొందుచున్నాడు. గ్రామగ్రామ విరోధములనుబట్టి పెరుగుచున్నది. కాన రైతులలో తిరిగి విశవత్సరము వెలకొల్పటకు అన్నిరకముల పక్షముల రైతులు చేరుటగలది కృషిశుభపరిచిన తదనంతరము మైచిగాన రైతుసంఘములను ఆంధ్రదేశమందంతటను వెలకొల్పటయొక్క మన రైతుసాధకలకు మనవిచేయుచున్నాను. ఈ క్రింది విషయములలో రైతులందఱును కలసి పనిచేయ విలువనని నమ్ముచున్నాను. 1. వివిధభాతుల సంఘములయందు పరస్పరానారాగమును కృత్రిమరచి కార్యసంకారమును రూపుమాపుటకు ప్రతిష్టించుట 2. నూతనవ్యవసాయ పద్ధతులను రైతులకు ప్రస్తావించుట కరత్రవములవ్వరా తెలియజేయుట 3. రైతుసంఘములలోని పాపములను స్థాపించుట 4. పరపతిసంఘములను స్థాపించుట 5. సాంఘిక రాజకీయ విషయములందు పనిచేయ జ్ఞానమును వ్యాపించజేయుట మొదలగు రైతుల దరదను జీవసామాన్యజీవనము ప్రాథమికకరములగు విషయములను కర్పించి తమ కార్యక్రమమును రైతుసంఘముల తేర్చుకొని యున్నది. కాళ్ళతాయత కృపకపాలనము లభించు యొక్క వైసమయమందు రైతుతేయధికభాగ్యతనుపొంది తేకాభ్యుదయమునకును లోకల్యాణమునకును పాటుపడుటకు కత్తి పాపకర్మములను - గడించుటయే మన ముఖ్యోద్దేశము. గోవాపతిజిల్లా రైతు మహాసభకు త్వరలో జరిగి జిల్లా రైతుసంఘమును తమవార తాలూకా గ్రామరైతు సంఘములను స్థాపించవలెనున్నాము. ఇతర జిల్లాలవారునూడ తమ ప్రయత్నము చేయగలరను.

మహర్షి నరసన్న

గుడివాడ రాష్ట్రముల మగముల సంఘము

నేను గుడివాడ రాష్ట్రముల మగములసంఘముతో సంబంధము కలిగిని నుమారు 7 మాసములు కావచ్చింది. ప్రస్తుతము తాలూకా యానర్లు జమాఖర్చులెక్కలు, అప్పటికి నిర్ణయము యాదాదాస్తి 2 జూలై 1923 నుండి తేదీన జరిగిన సభలకు తీర్మానము ప్రకారము ము. రా. శ్రీ. బొగ్గనరపు వేణకటకృష్ణయ్యగారికి 21 లక్షల 21 వేల 211 రూపాయల 11 పైసలను గాతీకిని కప్పగించ చేసెయున్నాను. ప్రస్తుతపు విషయమై ఏని విషయమైనను తెలిసికొనవలసియున్నయెడల వారికి కావినయెడల వివరములు తెలిసికొనవచ్చును.

నూరంపూడి కనకరాజు

పాలకొల్లు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఫి.జే.సి 7:— ఏలూరునుండి శ్రీసీతారామాంజనేయ వారి సమాజముగా రేలేంబి ఇంటి కొన్ని వాటకములను ప్రదర్శించుచుండిరి. పుస్తకములు లగు చుండూరి రెడ్డుచెట్ల పాసకాల రావుగార్లు ఒక వెండి ఆంజనేయ విగ్రహమును, ముచ్చెళ్ల నుబ్బు రాజావాయును, జమిందారుగారు నువర్తనకమున వాటకములకు బహుకృతి నొసంగి తమ వాటకరకజ్జాపారీపాకను తెల్లడించిరి. ఈ వాటకసమాజపోషకులకు మోతే నానాయకగారు జమిందారుగారు, కేవలము భవార్జుయే ప్రధానముగా గాని చక్క, అంధవాటకరంగ ప్రోత్సాహము ముఖ్యోద్దేశముగల వ్యక్తి రావోపు శాంతలవలెవాటక రావడిని ఈ ప్రకారముపాతకాలకు విరాళ మొసంగి తమ బౌద్ధాబుధిని, శేఖరక్షిని తెల్లడించుచున్నారు.

యారు పరిస్థితులు

ఇనుపదారీయ సాగుచు నేయున్నది

ఇ.కను కొత్త నిబంధనలు

ఇనుపదారలను మేల్ తీరమున కే. ఇంగ్లండు సాగుచున్నది. వీరులది చాల భాగమున్నది. ఇనుపదారులను మరల విక్రయించి పనికిలిచి స్వాధీనము చేసికొని పనిముటు ప్రతిక్రియను జూపుచున్నారు. ఇర్లము చాన్సలరు ఈ కార్యక్రమమును జనకు నిరోధము వరితమొచ్చు అయినదని తెలియుచున్నది. యూరపు పరిస్థితులనుగూర్చి స్పష్టము నేనాగ ముఖ్యమగు సంకతులను తెలియజేసెను.

జిల్లములు ఇనుపదారులను మేల్ సాగించుటచే సమ్మె దారులై వీరికి పుణ్యము చేసెను. సమ్మెలకు గ్రామములకు ఆహ్వానములు పోవుటచే. వీటిని మోటారుబండిలోబంపుచున్నాను. కర్నూలగూడలో బొగ్గుచాలలుతున్నది. స్త్రీలు పిల్లలు ఆదేవులబోయి కలకను బండ్లమీదవేసి చేతులతో తున్నుకొనివచ్చుచున్నారు.

సమ్మెలు పెట్టుటచేతను బొగ్గుగోతుల, ప్రభాగమున బొగ్గును తేల్చుటకు పిలువ జేసెను. వీరిచేతులచేతను నూటికి 25 చొప్పున బొగ్గును తేల్చుచున్నదని పరామలు తెలుపుచున్నాను.

ప్రకటన

1923 సంవత్సరం ఫి.బరెసెల తే 28 ది లగాయను మార్చి నెల తే 4 ది వరకు సరియైన ఈ దండుభినామ సంవత్సర ఫాల్గుణశుద్ధ ద్వాదశి మొదలు తృతీయవరకు అనగా 5 రోజులు చిత్తూరు జిల్లా తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారికి తిరుమల శ్రీస్వామి పుష్కరంలో తిరుచానూరులో తిరుమలగూడందు శ్రీతామూర్తి వారి పెద్ద తెప్పలో వైభవముగా నూతనముగా తెప్ప ఉత్సవము జరుపబడును. పై ఉత్సవమురోజులలో యేరోజుగాని లేక అన్నిరోజులకు చేరిగాని తన స్వంతభిక్షులతో ఉత్సవమును జరుపుటకు కోరు ఉభయదారులకు రోజు ఒకటికి రూ. 500 లు చొప్పున యేర్పడే వైకము రొఖంగా చెల్లించవలెను. ఆలాగు కోరు వారు చేపస్థానం విచారణకర్తల వారికి ఫి.బరె 14 తేదీలోగా దరఖాస్తు మంపుతూ ఉభయభిక్షులు చెల్లించుకోవలెను.

శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీ

విచారణకర్త.

తిరుమల తిరుపతి, నగైరా దేవస్థానముల విచారణకర్తల ఆఫీసు తి.జి.తే. 30-1-1923

భారతీయ మహాముఖల యాజమాన్యముక్రింద హిందూదేశీయచిత్రకళా

పదర్శనముచి త కళా

1923 సంవత్సరం మార్చి నెలలో జరుగుచున్న (తిరుపతి వారి తెలుగుదేశ) ప్రదర్శనమునకు ప్రభుత్వము వారు ఈ దిగువ వివరములకు ఫి.జి.తే. 20-1-1923 లోగా చేయవలెను. వివరములు ఈ దిగువ వారు ప్రకారమున. Mrs Rukmini Lakshminarayana, B. A. Joint Secy. Bharata Mah Mandalam Post Box No. 369, Madras

కాకి నాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

స్వాగత సభ

ప్రేమితులు:—మీ సాయంకాలము రైలు దిగిన వెంటనే...

ఈ సభకు దేశ సేవకు గూర్చి చెప్పిన శ్రీయుత...

శ్రీ అప్పయ్య రామగౌరవ పాఠశాలకు సాక్షాత్తులు...

శ్రీ సోమయాజులుగారు కాకినాడ తాలూకాలో...

శ్రీ పులకర్తి భీమలింగమూర్తిగారు స్వాగత వచనములు...

జాతీయ విద్యాలయము తిరపున విద్యాలయపండితులకు...

పిమ్మట మొదలైంది తిరమగ్రామము ఉపన్యసింపిరి...

శ్రీ దివ్యుని లక్ష్మీ నారాయణగారు స్వాగతమును...

శ్రీ కంఠపాటి లక్ష్మీ నరసింహ సోమయాజులుగారు...

చేయును గ్రంథాలయము ఆత్మను గురించిన వేదాంతము...

శ్రీ కవుల ఆప్తులదానముగారు నిజమైన గౌరవనీయత...

“మాడ జాడ నుండగల శ్రీ కృష్ణభక్తమందిరం...

కనిసంకల్ప బోధులు బిడ్డలు; కూటి కొక్క చివ్వులూ...

ప్రభాత కాలమందునా, ప్రభోధజేసి జనలనూ...

ఈ కీర్తనమును పాడుచు స్మర్యముజేయుచు...

సభాధ్యక్షుడు పిమ్మట ఉపన్యసింపిరి. గ్రామములందు...

సాహెబుగారు ఉర్దూభాషలో నుపన్యసింపిరి. ప్రపంచ...

న గాని వీలులేదన వారు ప్రాణములిచ్చినారు లేదు...

అంటరానితనము అనునది మిలో ముఖ్యముగా తొలగించు...

అంతోష్ఠస్వాసమునందు అధ్యక్షుడు గాంధీనాథులను...

కాంగ్రెసు కార్య సంఘము

బొంబాయి మాజీ కమిషనరు

తీర్మానములు

బొంబాయి నుండి ఇటీవల జరిగిన కాంగ్రెసు కార్యసంఘ మాజీ కమిషనరు దీర్ఘకాలము ఆమోదించబడిన.

బుద్ధగయ దేవాలయము

బుద్ధగయ దేవాలయమును బుద్ధుల కిచ్చుటకు మొదటగా విచారణ చేసి సలహా నివేదించుటకు బొంబాయి కాంగ్రెసు కమిషనరు గారిని కోరడమైనది. అతడు మొదట ఇతరులతో కలసి ఈ విచారణ సలహాను బుద్ధగయ దేవాలయము గానికి నిధికార మివ్వబడినది.

మహారాష్ట్రపు ఎన్నికలు

మహారాష్ట్రమునందు జరిగి 23 వ తేదీన జరిగిన ఎన్నికలు క్రమమైనవి కాదని కార్యసంఘము వారు తీర్మానించుచున్నారు. ఈ కారణమున వీరు పట్టుకొని మధ్యగర్భాన్ని నడుపుచు ఈ తీర్మానము నూచించుచు వారు రాజీనామా ఇవ్వగలరు.

ఉద్యోగముల సమకూర్పు సంఘము

అసహాయ యువకులకు ఉద్యోగములను సమకూర్చుటకు ఉపాధికోశపు, మధ్యవర్తిత్వము లెక్క జరిగి ఒక సంఘము నియమించబడింది. ఈ సంఘపు కార్యాలయము బొంబాయి నుండి మన కార్యాలయపు ప్రారంభభవనము గాను 200 గుంపులు మంజూరయ్యబడినది వీలైనచో ఇతర రాష్ట్రములందలి మధ్యగర్భములందు కూడ ఇట్టి కార్యాలయముల నేర్పరచు విషయమై వీరు ప్రయత్నించెదరు.

హిందీ ప్రచారము

చెన్నై రాష్ట్రమునందు హిందీ ప్రచారము సులభము చేయుటకు హిందీ సాహిత్య సమితి నడుపువానికి 50.0 రూపాయలు గ్రాంటు ఇవ్వబడినది.

ధిల్లీ రాష్ట్రము వారు యావద్భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమునకు ఎన్నుకొను సభ్యుల సంఖ్య ఆధిక్యము చేయుటకు వీలులేదని కార్యసంఘము వారు తీర్మానించుచున్నారు.

భిద్దర్ కాఖి వారు సలహా ఇచ్చిన విధమున భిద్దర్ వీధుల యందు విశ్రాంతి టెబుల్స్ కొండరిని, ఏటలచేయుట నేకపక్షము ఉపాధ్యక్షులకు కొండరిని నియమించుటకు తీర్మానించబడినది. ఇందులకు మూడులక్షల రూపాయలు గ్రాంటు మంజూరు చేయబడినది. ఈ విషయమై ఎంతవరకు జరిగినదో తెలుపుచు మేనేజర్ భిద్దర్ కాఖి వారికి నివేదికను పంపవలెను.

మధ్యరాష్ట్రపు కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

వార్తాలాక, చందేల్ లాకలయందు ఎన్నికలు క్రమముగా జరుగలేదని తెలియుచున్నది. ఈ విషయమై విచారించుటకు నియమించబడిన మధ్యగర్భము నిబంధనలను కఠినముగా అవలంబించుచుంటున్న ప్రభుత్వమునకు సలహా ఇచ్చిరి. భేదాభిప్రాయములు అధిక్యమునందున ముందు జరిగిన ఎన్నికలనే కార్యసంఘము వారు ఖాయము చేయుచున్నారు. బ్రహ్మజూరి తాలూకా ఎన్నికలను కూడ ఖాయపరచుచున్నారు. ఆర్విసకొల బండర్, గుండీయ తాలూకాలలో విజృంభించుటకు ఎన్నికలను కార్యసంఘము వారు ఖాయపరచుచున్నారు.

ఆఫ్రికా దేశమునందలి భారతీయులు

తూర్పు దక్షిణ ఆఫ్రికాలయం దుండించిన విషాద పరిస్థితులకు గురించి కార్యసంఘము వారు చింతిల్లుచున్నారు. కలక

రాజ్యములను భారతీయుల హక్కులను, గౌరవములను ప్రాణములను సామాన్య ప్రభుత్వము వారు రక్షించుటకు భారత దేశము సామాన్యమునకు జేల యుండవలయు నను విషయము గురించి భారతీయులు ఆలోచించుటకు నియమించుటకు సామాన్య ప్రభుత్వము వారికి హెచ్చరిక తెలుపుచున్నది. ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులకు సంపూర్ణ సామర్యము ప్రకటించుచు భర్తసమ్యక్తులకు అసహాయము ననుసరించి ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులు తమ కోరిక తీరేదవట్లు నిరంతరము కృషిచేయుటకు వలయునని కార్యసంఘము వారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

కార్మిక సమస్య

కార్మిక ఉద్యమమునకు దాక్టరు సత్యేంద్ర కర్మకర్ నియమించబడిరి. కార్మికుల విషయమై ఏమి పనిచేయవలయునో వీరు సలహా ఇచ్చెదరు. ప్రారంభభవనము 200 రూపాయలు మంజూరు చేయబడినది.

కాంగ్రెసు తీర్మానముల వాదనలయందు విషయమై గావించిన ప్రయత్నములను విడిచివేసి ఆఫ్రికా రాష్ట్రమునందు కార్యసంఘము వారు నిర్వహించుటలయందు, పని ప్రారంభ కార్యములయందు పని చక్కగ జరుగుచున్నట్లు తమ వీక్షణులు లావణ్యము కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి అధికారము ఇవ్వబడినది. దాక్టరు ఆస్సాని దేస్పాండి, కల్లభాయి పటేలు గార్లతో కలసి ఆలోచించి కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ఈ విషయమై పనిచేసెదరు.

లాహోరు పౌరుల నభివృద్ధిచేయుట

భారతీయులు ఆఫ్రికా దేశమునకు భంగకరముగ నున్నందున లాహోరు నందలి లాహోరు కల్యాణి హామను తీసివేయుటకు లాహోరు పౌరులు తీర్మానించుచున్నారు. కార్యసంఘము వారు వారిని అభినందించుచున్నారు. ఈ విషయమునకు విషయము గాంచుచున్న దాక్టరు మునకు కడంగ ఎట్టికాంగ్రెసున కైనను సంక్షిప్త లాహోరు పౌరులు పాటుపడెదరు కని కార్యసంఘము వారు నమ్ముచున్నారు.

ప్రధాన కార్యాలయము

కాంగ్రెసు అధిష్టితముగ కార్యాలయము తెల్లరి ముగ్గురునది యుండుటకు ప్రధాన కార్యాలయము ముందుట ఆశీర్వాదము. ఈ సంబంధమున ధిల్లీ నందలి గాంధీనగర్ మేనేజరు కమిటీ వారు చెండులకు విలువల ఫ్లిగ్గిని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు విరాళముగా నిచ్చుటకు తీర్మానించుచున్నారు. ఈ ప్రదేశమునందు భవనము నిర్మించుటకు సేతువులను గాన లక్ష రూపాయలు విరాళమును వచ్చుటకు వాగ్దానము చేయుచున్నారు. కావున భారతీయుల నందవలయునది వాటిని కర్మింపుచు వారియధికారమునకు విరాళములకు గీతించవలయునని కార్యసంఘము వారు తీర్మానించుచున్నారు.

తెలుగు క్యూర్యాపర్తికి గాను కమిటీన మొత్తముగా సుమారుగాను ప్రత్యేకముగ నుంచవలెను. ఈ మొత్తమున వీటి లా 80 తేదీలోగ క్యూర్యాపర్తి పనులను. ఈ మొత్తములు రాష్ట్ర య కాంగ్రెసు సంఘములకే చేరినది.

నాయకుల పర్యటనము

కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించి దేశమునకు ప్రచారము సులభమున కొందరు నాయకులు దేశమున వంతులను పర్యటన మొనర్చుటలయందు తీర్మానించబడినది. ఈ తీర్మానము ననుసరించి ఈ క్రింది కేర్మొనరుచున్న వ్యక్తుల మొదలైనవారు. కొందరు కొందరు కొన్ని రాష్ట్రములందు మాత్రమే పర్యటన మొనర్చెదరు. (1) కరోబిందే (2) బువులక అబ్దుల్ కలం అబ్దు. (3) దాక్టరు ఆస్సాని. (4) సి. రాజగోపాలాచారి. (5) టి. ప్రకాశం (6) మోహనరాజు. (7) దేశపాండి. (8) జమనలాలు బాబా. (9) కల్లభాయి పటేలు. (10) రాజేంద్ర ప్రసాద్. (11) సమ్యక్త చామ్యూ. (12) మసలాలు కొతారి. (13) కొండర లాలు (14) కె. పి. భండారీ లాకల గార్లు

ముల్తాను నుండి పరిస్థితులను పరిశీలించి పరిశీలనాపత్రములకు రిపోర్టులును పంపిస్తేట్లును పరిశీలన చేసిన మదన మోహన మాఖివా, మధ్యగర్భ అబ్దులకలాం అబ్దు గార్లకు అధికార మివ్వబడినది.

రాజ్ పు కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము మార్చి 18 నుండి 28 తేదీలలోగ కాంగ్రెసు దర్శి గారు నిర్ణయించు తేదీలలో కలకత్తా (1934) కానింగుటి బుర్జాబాద్ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము) లో సమావేశమగును.

వనోపధి సరస్వరి

కృష్ణానది పొంగునీటి కర్తవ్యము పరిమితము చేయుటకు చేయబడిన గంధివడి ధర 1.10.0 ఇండియన్ సిల్వర్ కాసులకు ఎచ్చటైనను కపాలాఖితి ఉపయోగముగా వంతులను.

విలాసము పి. డి. సావంత్ నం 144 వనపవాడి, బొంబాయి

చెన్నై పురి బజారు ధరలు

ఫిబ్రవరి 9-వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for rice, wheat, and other grains.

(2) కపూర ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for various types of pulses and oil seeds.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for various types of oils and fats.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for various types of dry goods and spices.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for various types of iron and steel.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for various types of metals and alloys.

(7) రంగులు

Table with 4 columns: Item, Price, and other details. Includes entries for various types of dyes and pigments.

ఏలము అమ్మకము

మొసర్లు పి. వి. చెన్న రాయ శెట్టి ఆంధ్ర బ్రదర్స్ వారి విషయములో (అక్టో నెం 174-1921)

అఫిషియల్ అప్రెయిసారి ఉత్తరువు నమరంచియు

అడనూనందారెడ్డి (1) కె. రామలింగయ్య శెట్టి, (2) వి. రంగయ్య శెట్టి గార్లు అనుమతిపై నను పి. వి. వీరబ్రహ్మయ్య శెట్టి గారి ఆస్తికి ఎక్సిక్యూటర్లు గా కొప్పురపు సుబ్బయ్య శెట్టి నాలయ్య చిట్టి గార్లు అనుమతిపై నను.

మొసర్లు డౌడన్ ఆంధ్ర కో వారు

దివాలాదారునికి మదనపల్లి, చిన్న చిన్న సముద్రము, వాయల్ పాడు, నిమ్మనపల్లె మొదలగు స్థలములందున్న గృహములు, భూములు మొదలగు వి ఆయా స్థలములలోనే 1923 సెంటరం ఫిబ్రవరి నెల 18 వ తేదీనంపి బహిరంగ ఫలము వేసి విక్రయించబడును.

తాకట్టునుండి విడుదల యైనది.

వివరములకు మద్రాసు, సుంకు రామ శెట్టి ఫిలిలో నెం 21 రు గృహమునందున్న పలందార్లకు ప్రాసిన, తెలుపబడును.

శ్రీ ఆరవింద యోగి

తే క

శ్రీ యుత బాబూ ఆరవింద ఘోషగారు

గ్రామసంఘములు స్వరాజ్యమునకు మూలాధారము పరస్పరప్రేమ - సహాయము - ఉపకారము - సాదరభావము - స్వయంసహాయము - ఆత్మవిశ్వాసము - నుండవలెను. (ప్రాంధ్రుల బేబరు)

పల్లెసమితి లేక గ్రామసంఘము

స్వరాజ్యమునకు మూలాధారము

శ్రీ ఆరవింద యోగి

1903 లో శ్రీ యుత బాబూ ఆరవింద ఘోషగారు పంజాబ్ ప్రాంతమున కిదిగంతిలో గ్రామ సంఘాభివృద్ధి కమిటీని స్థాపించిరి.

గ్రామసంఘము స్వరాజ్య కృత్యమునకు బీజము. దేశ విధిని నిర్వహించుటకు అవశ్యకమున బట్టియు దేశస్వాతంత్ర్య కోరికను సమలములగు కర్షణమున కేర్పడి ధారావాహినిగ అన్వేష్యంబునందు గలిగి ఏకమై ఆలంకారము స్వరాజ్యము. ఒక జాతిమతము స్థాపించుచుండి స్వజాతీయతను మనగలిగి స్వజాతీయ బలభివృద్ధిని కలిగియున్నచో జాతీయతను తన కర్తవ్యముల కర్తవ్యములను తన కావలయునను బట్టి ఆత్మరక్షణకు పరస్పర సహాయము కలిగించుకొనుట. కాని ఏకాగ్రతను వైస నొక జాతీయముకైన సహజస్థితికి భంగము కలుగుటయు వేరొక జాతీయముకైన మొనర్చి ప్రాబల్యము వహించుటయు తటస్థించి నచో నాభివృద్ధి జాతి దేశము నుండి విచ్ఛేదము కలుగుటయు నిరాధారములై యున్నందున యంతరించున కాని ఏదేశమునగాని భిన్న జాతిపరిపాలనము దేశీయ మగు జాతికి మేలు కలుగజేయజాలదు. దేశీయమగు జాతికి సరియగు పరిస్థితిని కలుగజేయుట తోడ్పడజాలదు. దేశీయమగు జాతిని చీల్చి దేశీయ సమైక్యమును భిన్న జాతి విల్ల పుష్కరము పనిచేయుచుండును. ఈ సిద్ధాంతమును మేము శ్రద్ధగా కనిపెట్టలేము. ఇది సామ్యముల నిర్వహణచేసిన రాజకీయ కాన్త్రము నుండి ముఖ్యసిద్ధాంతము. ఏకాగ్రతను పాపాత్మకముల పాపాత్మకములను సేయుచున్న సిద్ధాంతమే యిది. విజాతీయ పదార్థము కలిగినందున ప్రవేశించి కేరీరము నుండి నాడేపాటుములను యిందియముల కేరీరము ఎటుల రూపుమాపుచో అటులే విజాతీయ ప్రభుత్వము దేశీయమగు జాతీయముకైన రాజకీయకేరీరమునందలి కర్షణలను నాడేపాటుములను రూపుమాపును. దేశీయమగు జాతి మరల విచ్ఛింబించి విజాతీయ ప్రాబల్యమును తొలగించి స్వజాతీయ సంస్థల సేవనచేసిన నేగాని మరల తొలగించజాలదు.

మన భరతభండమున మనకు ప్రాణదాతకములును ఆభివృద్ధి కర్షణలను నగు సాధనములు ప్రత్యేకముగా నుండెను. స్థానిక స్వపరిపాలనమును స్వయంసహాయకత్తిని గలిగిన గ్రామములు గ్రామములకును ప్రభుత్వమునకును మధ్య సంబంధమును కలిగించుచుండు జమీందారులు-దేశీయమై దేశభివృద్ధికి ప్రధానముగా గోరుచు జాతీయ చైతన్యమును పూర్తిగా కలిగియున్న ప్రధానప్రభుత్వమునగుడ మనదేశమునందుండెను. విదేశీయుల కట్టుబాటు చే నివి యన్నియు రూపమాపబడెను. లేదాని రూపయోగములుగా చేయబడెను. మన ఆభివృద్ధి కట్టికర్షణముల సహజము ముఖ్యమగు మనమైన మనమును మనమును మనమును నిర్వహించుచు మరల మనము సరియగు స్థితిలో నెలకొల్పవలెను. వీనియన్నిటిలో ప్రధానమైనదియు, తక్కినవాటిన్నిటికిని మూలాధారమైనదియు, భారతచైతన్యమునకు ప్రాక్షణములకందమైనదియు, భారతచైతన్యమునకు మైనదియు కట్టికర్షణ పరధీనితక సహగ్రమై కరులపై నాధారపడక తనవైకావధారపడి గుండుగట్టి గ్రామసంఘములే గ్రామ కట్టికర్షణ మన ముగ్రామ స్వరాజ్యమునకు కట్టుబాటు నిర్మించుచు నాటితో కందుల గ్రామమే పునాది కావలెను. కాని నాటికి కేవలము మన ఆభివృద్ధి కర్షణముగా నిర్వహించుచు పాపాత్మకములను మరల చేయుచుండెను. మన నూ జాతీయ నిర్మాణమునందు గ్రామము ఒంటరియై నున్నచో విదేశీయుల యుండగూడదు. గ్రామము తనవైసనే ఆధారములు పరధీనిత లేకుండ సహగ్రమై యుండవలెనని గాని తక్కిన దేశీయజీవితాలపాతమున తనకుల స్థాన సంబంధమును గుర్తించి తనకర్షణలలోని తక్కిన గ్రామములతో కలసి దేశీయభివృద్ధికి పనిచేయుచుండవలెను. అటులే ఆయాగ్రా

మములే క తా లూ కా లు ముండలమున తాముక భాగమున సమయమును మరలగుండెను. అటులే ప్రతి మండలమునగుడ రాష్ట్రమునందలి ఇతరమండలములలో తనకు గల సంబంధమును మరలగుండెను. రాష్ట్రమునందు తా నొక జాతి ప్రాధాన్యమును భాగముని గుర్తించవలెను. (ఆత్మరాష్ట్రమును గూడ యటులే దేశీయమును తన స్థానమును తెలిసికొన కలెను మనము చేయవలసిన జాతీయనిర్మాణమున కిదియే అంగముగ సంబంధము. ఈ నిర్మాణము కృత్రిమముగాక సహజముగా నుండవలెననిన మనము క్రిందనుండి ప్రారంభించి పైపెట్టున కేవలము ఆరేయి ఆలోచన నూనకమును నభివృద్ధిచేయును. కేరీరము నుండి మనము సహజముగా నూడియున్నది. ప్రతి-నిపున సజీవమై తక్కిన అణువులతో కలసి కేరీరస్థానమునకు కారణభూమి మగుచున్నది. అటులే దేశీయకేరీరమునందు దేని స్వరూప మును గ్రామము సహగ్రమై సజీవమై తక్కిన గ్రామములతో కలసి దేశీయకేరీరస్థానమునకు కారణభూమి కావలెను. (ప్రతి అణువును సజీవమై ఆలోచన నూడవో కేరీరమునకు సహగ్రస్థానము కలుగజాలదు. అటులే ప్రతి గ్రామమును సహగ్రమై యుండనిచో దేశీయ కేరీరమునకు సహగ్రస్థానము కలుగదు. స్వరాజ్యము గ్రామమునందు ప్రారంభమగును.

స్వరాజ్యమునకు స్వయంసహాయమును ఆధారము చే ప్రధానలక్షణములు విదేశీయమగు భిన్న జాతీయత కర్షణ జాతీయత ప్రాబల్యమును పొందగానే సర్వవిషయములందును తనకే ప్రధాన్య మొసంగుటలు స్వకేరీరజాతీయతను నిష్పందించును. అందుకల దేశీయమగు జాతీయ సమైక్యతను స్వాంగముల నుడయోగించుట మరలవి అన్నిటికిని అంతకు భిన్న జాతీయత వైసనే ఆధార పడుచుండుట కలన నాడుకలేనియంతయులు (మృత్యు పట్టునటులే క్రయోగమును గోల్పోవున స్వజాతీయమంగములగుడ స్థానికభూమి లకును. భరతభండమున మనము సహగ్రమై మనయందలి మముల నన్నిటిని కట్టికట్టి ప్రత్యక్షవిషయమునకునుగూడ పరాధీనమేయుటచే స్వతంత్ర్యమును పనిచేయు భిన్నమయే మన కేరీరము పూర్తిగా తొలగిపోయినది ఇప్పుడు మనకు కట్టుబడిన అలసభావమునకు మనము మేకేయించుచు ఏకాగ్రతను గూడలేదు పరాధీనతను రామాపు జాతీయజీవనమునకుండును పూర్తిగా హించెను. కానిపును సహగ్రమై గ్రామముల కలిగి దేశముగా ధాంధ్ర కారబంధుర మైయున్నది. ఈ పరాధీనత తొలగి స్వయం సహాయ దీక్ష కలిగిన నేగాని స్వరాజ్యము చేపారదు. తత్కణమే సహగ్రమై సహాయముగ ముద్దిచేసి జాతీయజీవితమును మరల మనము కరగము కావించుకొనవలెను. వ్యాధిజీర్ణించి. ది. గాధుకు చికిత్స చేయవలెనని గాని గచ్చాకుపుచ్చుకులకలన లాభములేదు. మన అలసత్వమును సహగ్రమై ముద్దిచేయవలెను. మనదీక్షము ను దేశీయమునకు గూడ పరాధీనత కలుమాక మైన వోటుండగూడదు. కణమును పూర్తిగా ఛేదించుచు మరల మరల మేలుకేసి మహావైద్యము కలిగింపక మానదు. విద్యాభ్యాస, వాణిజ్యము, పరిశ్రమలు, దేశీయలలో వివాదలను పరిష్కరించుట, అ సాధన సంరక్షణము, పారిశుధ్యము, ప్రాణికోశకర్షణములు మున్నగువాని నన్నిటిని (కాక కర్షణముగ నొకదాని తనవార నొకటి) మనము కేరీరమున కరగము, ఇందులకు గూడ గ్రామ సంఘ ముకర్షణకరము. గ్రామసంఘము కట్టి ఆలోచన సంఘముగా మారమే యుండగూడదు. ఆత్మ రాష్ట్రముతో పోలన నెరవేర్చు కర్షణకర్షణక సంఘముగాగూడ నుండవలెను. గ్రామములలో పాతకాల సేవగున వలెను. ఆపాతకాలలలో విద్యభివృద్ధి చిన బాలకులకు లగు పాతలై దేశభక్తులై స్వాతంత్ర్యమునై దేశమునకే తమజీవితము నర్పించుటేవారు కావలెనని స్పష్టపరులను పరాధీనమగు నొక జాతీయత చేరిన వారలను కాగూడదు. వివాదలను పరిష్కరించుటకు గ్రామసంఘముల సేవ కరవలెను. ఆత్మరాష్ట్రమునకు సామర్థ్యమును బడయవలెను. గ్రామసంఘములకు మేకేరీరమైనది. గ్రామములలో ప్రజల కేవలయోగము లగునవలెను చేయించుచుండవలెను. తరీగ గ్రామజీవము సంస్కరింపబడవలెను. బాగుగా వేర జాతుగిని పోయి నిగడదారిన పరాధీనతను పూర్తిగా నున్నాల్గించి ఆత్మ విశ్వాసమును సహగ్రస్థానమును సమకూర్చవలెను. స్వరాజ్యమునకు ప్రధానాంగములగు స్వయంసహాయమునకు సాత్త్విక ధారమునకును గ్రామసంఘములే మూలాధారము

సామ్యభివృద్ధిలకు ముఖ్య కారణములందు యొకటి కలుగజేయవలెను. ఒక్కొక్కరియులేగాని (కలిపాలకులు) (రాష్ట్రములేగాని (విద్యాంశము) వైశ్యులేగాని (వాణిజ్యనిర్మాణ) ఈ మూడు తరగతులవారికి మారమే లోకజ్ఞానమునడిచి చాలునను సిద్ధాంతము ప్రాచీనకాలమునకు సరిపోయి యుండిన నుండవలెను నాగాని సవినజాతీయ నిర్మాణమునందు సామ్యభివృద్ధిలకు కందరికి గూడ లోకజ్ఞానము కలుగుటకర్షణకరము. ఇది సంఘముగ ము. కలిలో సంఘములమేలము. ప్రజాశక్తి- సంఘములము-ప్రజా ప్రభుత్వ మనవయే సవినజాతీయము. ఈ సవినసంఘములమున జీవించ గలుగుటకు, స్వరాజ్యమును మరల బడయగలుగుటకు, దానిని నిలుపుకొనగలుగుటకు, ఏదేశమైన ఏ జాతీయమున కేవల నా జాతి తన ప్రజల కందరికిని రాజకీయ జాతీయ విశ్వాసమును కలుగజేయవలెను. జాతీయస్వరూపమును ప్రత్యక్షమున గూడగలుగునట్లు చేయవలెను. తన బతుకునకు తన జాతి జీవనమే ఆధారము. తన యైశ్వర్యమునకు తన జాతి యైశ్వర్యమే ఆధారము. తన స్వాతంత్ర్యమునకు తన జాతి స్వాతంత్ర్యమే ఆధారము. (ఆత్మరాష్ట్రమును పూర్తిగా గూడగలుగునట్లు బోధించవలెను. ఈ పనిచేయుటకు గ్రామసంఘము కరవలెను. గ్రామసంఘములు ముఖ్యమగు స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యమైనది. మనమేర్పాటు చేయుచో విద్యాభివృద్ధిలకునానికిని పాటకజనులను జనసామ్యమునకు నిపును కలిగియున్న విధేయతలలో జాలదు. కాని నిజేపాటివిధేయతలై కర్షణము నొందవలెను. వారింజేయోగము ననుభవించవలెను. గ్రామము నందును, తాలూకాయందును, మండలము నందును, రాష్ట్రమునందును, దేశమునందును జాతీయమును గూడ ప్రతి కర్షణము స్వరాజ్యమునే చూడగలుగునట్లు గ్రామసంఘములు పనిచేయవలెను. మొదట నే వారు జాతీయంబులై స్వరాజ్యమును చూడజాలరు. గ్రామమునందు స్వరాజ్యమును చూడుటకు వీలు కలుగజేసివో దాని యభ్యాసములను క్రమక్రమముగ వారు జాతీయంబులై స్వరాజ్యమును చూడగలుగుదురు. గ్రామసంఘముల సేవనచేసివో పాతకాలముల రాజకీయ లోకజ్ఞానమును కలిగించ నవకాము లేదు.

సంయోగము లేకుండ స్వరాజ్య మెన్నటికిని లభించదు మనకు కావలసిన సంయోగము ఆభిప్రాయములకును ప్రసంగములకును, బుద్ధివిషయక విశ్లేషణములకును సంబంధించిన సంయోగముగాదు. సంయోగము స్వాదాయ సంబంధము. అది చేయవలసిన కలుగను. మనవైవాహినియన్న విదేశీసంస్కారములను వలనను, విధేయతలను జీవించవలెననియున్నది. మనము మనదేశీయతను మన దేశీయసాధనల నునిరించి అన్నిటికిని తక్కినములకన్న నట్లును తనవైస ఆధారపడుచు మనవై సమైక్యవాత్సల్యమును ప్రయోగించియు, యీ విదేశీసంస్కారములను మనమే పొందించుకొనుచున్నది. ఈ సామ్యభివృద్ధిలకుననే హిందువులకు మహామృత్యులకును విరోధము కలిగింప జూచుచున్నది. ఈ విదేశీ సంస్కారములకు జీవాత్మక తరంగిణి యి ను వ్యాపారమునకు మనము పాలగుట చేతనే మనము మన సోదరులను తృణీకరించి విదేశీయకత్తి యొంగగలవానికొరకు గూడలూగునట్టిస్థితియందుంటిమి. ఈ వ్యాపారమునకు హైందవుడే మొదట కరుదగుటచే అప్పుడు మహామృత్యులకు భయపడుచున్న విదేశీయులు మహామృత్యులను కడచిపెట్టగలిగిరి. మరల హైందవులు విదేశీయులకు కలిపాలకుగా నున్నపుడా మయ్యమందును మహామృత్యుల యుల పై చల్లుచుండిరి. ఈ రీతిగా హిందువులు మహామృత్యుల యులు గూడ కన్నెల్లియును భారతమతము పూర్తిగా తృణీకరించి విరుదములొకరును ధమకొరకును విదేశీయుల సాత్త్వికమును చుండుటచే వారి రెండుమతములవారిని సంయోగము కలుగకుండ చేయజాలియుండిరి. ఇప్పుడు దేశీయదేవతామందిరము నీటి కిప్పు చాల మెచ్చుగానున్నది. (ప్రాచీనకాలముండిట్టి యిట్లుండి ఎన్నడునులేదు. వెనుక పరస్పరానురాగమును ప్రేమయును చాల మెచ్చుగా నుండెను. దానినలన కర్షణకరమయ మధికముగా నుండెను. కాక నా కాలమున నిప్పుటికలే నీటికప్పులేదు. కలుగనవకాకమేలేదు. జమీందారులు తాను గూడ ప్రజలలోనివాడనే అని తలంచుచుండెను గాన ప్రజల కష్టపడుచుండ సత్యమేకేవలమే నత్కృష్టి గ్రహని సమర్థించుకొనజాలదు. కాక ప్రజల యిట్లుండుట తొలగించుటయే అతనికర్షణకర్షణముగా నుండెను. ఇప్పుడో విదేశీయులే మన కాధారముని మనము చూచుచుండుటచే స్వదేశీయులపై కట్టి ప్రేమయు పరస్పరానురాగమును ముఖ్యకర్షణ మను సమర్థముగూడ తొలగిపోయెను ఇప్పుడెవనికట్లును వారు చూచుకొనెను. ఇతరులకు సహాయముచేయుచున అందరికిని దొరతనమువారే సహాయముచే నెదరు నే నేల చేయవలెనని యాతడనును. ఈ రీతిగా మనదేశీయ ప్రేమసహాయ లిపుడు దిబ్బి చేసికొనిపోయెను. ప్రేమమృత్యుకరగియునాగా హిందవులు చూడ సంయమనకును నిండియుండు కోట్లలదిబావులన్నియును నేను పాడుచున్నానని. జలలేపూడిపోయినవి. అలిగిపెనునీలైన దొరకులలేదు. మరల నీ సహాయములలోని జలలను క్రవ్యతీయకలెను

జర్మని నిదర్శనము

(ఎంగుల్టాడియా)

"ఒకడు విత్తములను చల్లెను వానిలో కొన్నిదారి ప్రక్కనబడెను. పట్టులు కట్టు లచ్చటికి కచ్చి ఆ దారి వెంటి బడినవానిని (మింగెను. కొన్ని విత్తములు కాతినేలపై బడెను. తక్కువకనుండెను. నేలలో పున్న విత్తముగ లేనం ఆ విత్తముల కలెత్తి కను, కొలదికాలము లోనే ఎండవేడిమికి మాడిపోయెను. కొన్ని ముండ్లపొడిలవద్ద పడెను ముండ్లు ఎరుగ గానే వెంటకలు చచ్చిపోయెను. కాని మంచి సారకంత జగు భూమిపైపడిన విత్తములు మాత్రము ఫలితముగా కనెను. ఇట్లు గలవారు విందుగాక."

భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమునకై యొకనొక పోరాడుచున్న యున్నది ప్రపంచములో నితరభాగములలో అసాధారణముగా ధిక్కారము వెలసినదైతిన అభివృద్ధి చెందుచున్నదో చూచుకొని ఏనుక్రిస్తు పరిశీలించుచు యీ ప్రాంతములు ముఖ్యమైనవని యుద్ధములు తప్పనూ? కనుబడునందు సర్వము తప్పించుకొనుటెట్లు? కొందరు వాదించుచున్నందున దానిపై ట్టుకొనియుండిరి. కాని వెనుకటి యుద్ధములు, స్నేహము గంభీరము, తప్పుచెమియు ఫలితము కలగలేదు. పశులముఖాటికి సర్వము తాళకాలక యుండెను. నిరాశచెంది యున్న ప్రజలచేతను గాంధీసంజ్ఞకము నూతనోత్సాహమున కలిగించెడిది. ఆయన చల్లిన విత్తము యూరోపులో సెచ్చటనో సాకంక మైన ప్రదేశమునందు పడియున్నది. ఒడిపోయి పరాభవము చెందియున్న బృహదీశ్వరు ఓడింపబడినవారి సహకారము లేక గలిగినవారి యధికారము నిలువదను భర్తయును కనుక. ఉద్దేశ్యము సహేతుక మైనదో పశులము లేకున్నను, భర్తయు జయముపొందగలడు. చావలెనను చచ్చుకొ, ఆకమ ప్రవర్తనలకు తోడ్పడమను మనోనికృత్యము ఆస్తి వారు లకు ను నుండిన, పశులము పై వాధాపడియుండెడి జాతుల ప్రతిభ నశించెను. మౌఖ్యదేశమునందలి యభిమానమును ప్రాంతసాహసములకై ప్రేరేపించుచున్న ప్రాంతసేన ఎంత బలవత్తునైనను సాధించజాలదు. జర్మను మౌఖ్య గతవారమున నేమి పరిణామో చూడుము " ప్రాంతవారి జాత్యభిమానములను ఎదుర్కొనుటకు జర్మను భర్తయును కల్పి సాధనములైన నుడయోగించుటకు కృతనిశ్చయమై. ప్రాంత సేనల మరగతమునకు జర్మనులు లొంగిపోవుటకలసి చిన ఆ తటి దురదృష్టము కలుగజేసెను"

దూకున నుండెడి భారతసందేశమును గ్రహించిరి. దీనిని జూచి మనము సంతోషించదు నేగాని కర్మవదారాదు. జర్మనులు యజమాని ధాంతమునకు ప్రాంత సేనలను మోడిపోయెనా, భారత ప్రజాభివృద్ధియును నూతనజీవముగలుగును. కత్తిట్టలపై సభలుయెదుగుడ ఎట్టికష్టములను పరాభవములైన నుద్ధానములకు సంసిద్ధమైన దేశము నెరుట ప్రాంతల యాగడములు సైనికకాసము ముగించిన విధానం బాలత్తు గాంధీ మహాత్ముని కట్టి చెరిసినాలో నుండిననేమి? ఆయన కార్యక్రమమును చెరిపెట్టుటకును, తాళముకేసి యుండుటకును, పీటకాదు. భారతదేశములో వాతావృత్తమును జయము పొందెనా, జర్మనీకి లెటు గలిగిందో. జర్మనీలో నింకను జయము గలిగెనా, భారతదేశమునకు నూతనోద్దేశము గలుగును. ఇట్లు వివరము దౌర్భాగ్యము ఒడిపోవుక.

జర్మనీలో విజయము గలుగకలెన్న ఆహింసయే నిలుక కలెను భారతమునందు విజయము గలుగకలెన్న ప్రజలు కాంగ్రెసు నెడల వాదన భావమున మెరుగవలయును. కాంగ్రెసునకు నేను లేకున్నను, వాదనలేకున్నను వాయువిమానములు లేకున్నను, ముప్పదికొట్ల భారతములను ఆందు భక్తినిగియించిలేని ఎంతటి కత్తిలదేశమునైనను ఎదిర్చొనవచ్చును. ప్రజలమృగయము కరగవలెనియు వినుటకును చూచుటకును కత్తి మరచి కలుగవలెనియు భావించు ప్రాంతసేనము

ప్రేమాభ్యుత్థిమును బలం బహుళవాహము గావింపవలెను. ఇందులకు చూడ గ్రామసంఘము లవసరము. ప్రజలలో కలిగియున్న ఒంటలెత్తుకమును తొలగించి మల నెట్టిభావమును పరస్పర సహాయ నిరతి పరస్పరభావములను కలిగింపవలెను. ఆత్మకు దేశమునందుగల నీటియొద్దిగూడతొలగిపోవును. పట్టణయోగములలో ప్రేమాభ్యుత్థిము పొంగిన, జాత్యభిమానములలో స్వామి జలాభ్యుత్థిమునూడ పొంగలగు. ఏలయనగా గ్రామస్థులందరును మరల కలసి పని చేసి నీటి వాగులను బాగుచేసెదను. పంచాయితీస్వామిస్థానముల స్వేచ్ఛ కలిగి వ్యక్తిగతభవములను కుటుంబకలహమును తొలగించుట కైలన సుఖ సోమరభావ మేర్పడవలదు. కోసులకు వైద్యనడాయము చేయించెదరు. కాటకములు వచ్చివుడు ప్రజలకు సహాయము చేయుట కేర్పాటుచేసెదరు. ఈ రీతిగా గ్రామసంఘములు గ్రామములలో నస్వామియు జర్మనకుడే చేయును. అసహాయములకు సహాయము చేయును. కలిసిగా ప్రజలందరును అందరి గంభీరమునోరి పనిచేయుచుండుటకునైన ప్రాంతకాలమునందు వలె ప్రజలలోగాధును వైకమృత్యుము చేయారును. ప్రజల మనసులను బంధించు ప్రేమబంధము స్వరాజ్యమునకు మూలా భారమగునని శ్రీ ఆరవిందయోగి నుడివెను.

దేశీయ వార్తలు
తిలక స్వరాజ్య నిధి వసూలు

నేటుహారాలాలు కారీవాలాగారు
లక్షరూపాయలు విరాళమిచ్చుట ౧,౦౧,౦౦౦
శ్రీయుత శంకరలాల బాంకరుగారు ౧౫,౦౦౦
నేటు దులిచందుగారును ఇతరులును ౧౧,౦౦౦
ఒక కలకత్తానగరవాసి ౫,౧౦౦

ఈ మొత్తములన్ని నేటు జమునాలాలు బహుజాగారి ప్రయత్నమువలననే వాగ్దానము చేయబడెను బాంకరుగారిచ్చెడు 15,000 ను కార్మికసంఘముల నేర్పరుమటకు వ్యయపరుపవలెనని బాంకరుగారు కోరిరి. తక్కిన 1,17,100 రూపాయలను బహుజాగారు అవసరమునుబట్టి ఎంకలకు కావలసిన వందులకే వ్యయపరుమటకు దాత లాయన కధికార మొసంగిరి. (బొంబే క్రానికలు)

లాలా ధునిచందుగారు
8 వ తేదీని లాహోరులో అరెస్టుచేసిరి
భారత హిందూమహాసభ - సంస్కృత సాహిత్యసమ్మేళనము
కాశీ మహారాజావారి అధ్యక్షత
ఏప్రిలు 25, 26, 28, 29 తేదీలలో కాశీనగరమున దీపభట జరుగును
పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారేచ్ఛాటు చేయుచున్నారు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము
ఏలూరులో నిమ్మ జాతుల వసతిగృహము
ఒకలక్ష రూపాయలు వసూలుచేయుటకు దీక్ష - శ్రీయుత రాయుడు గంగయ్యగారిలేఖ

డాక్టరు గోపీచందుగారి కేసు
మరల 15 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను
లాహోరు నెట్టుజయిలులో డాక్టరు గోపీచందు గారిని మేజిస్ట్రేటు ఎదుటకు తీసుకొని వచ్చిరి. పోలీసువారు చాటువాకోరిరి. 15 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

సంస్కృత సాహిత్య సమ్మేళనము
కాశీ మహారాజావారి అధ్యక్షత వహించురు
ఏప్రిలు 25-26 తేదీలలో కాశీనగరమున హిందూ విశ్వ విద్యాలయవరణమున శ్రీ కాశీ మహారాజావారి అధ్యక్షతకైతెం సంస్కృత సాహిత్యసమ్మేళనము జరుగును. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారే సర్వము పరిశీలించుచున్నారు

భారతహిందూమహాసభ
ఏప్రిలు 28, 29 తేదీలలో కాశీనగరమున జరుగును
గయలో తీర్మానింపబడిన ప్రకారము ఏప్రిలు 28, 29 తేదీలలో కాశీనగరమున భారతహిందూమహాసభ జరుగును. దేశమునందన్నిరాష్ట్రముల నుండియు ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. చాల ముఖ్యమైన యములు చర్చింపబడును.

లాలా ధునిచందుగారి అరెస్టు
15 వ తేదీని కేసు విచారణ జరుగును
పంజాబు రాష్ట్రము కాలింగను కంఘాభ్యుత్థుడు లాలా ధునిచందుగారిని శ్రీ లా సహజులట్టు క్రింద లాహోరులో 8 వ తేదీ యంతయున అరెస్టుచేసిరి. ఎల్లవాటను ఇద్దరు బట్టలతో కట్టవలెను. స్వరాజ్యప్రభులకు ఇద్దరుబట్టలే దీక్షాస్మృతములు, అని ధునిచందుగారు నుడివెరి. ఈ కేసు విచారణ 15 వ తేదీని జరుగును.

ఏలూరులో నిమ్మ జాతుల వసతిగృహము
ఒక లక్షరూపాయలు వసూలుచేయుటకు దీక్ష పూనుట
ఏజాతి విద్యార్థివేళ మూర్ఖులై, తమ సంఘాభివృద్ధికి కలయూహములను కల్పింపలే. తమిళ దర్శియును దీక్షాపవా సములేదే కాదు గదా ప్రయత్నమో అట్టి నిమ్మజాతికి ఆస్తి, వస్తు, విశ్వాదానము చేయుటకు ఒకవశస్థిచూచు తెలుగుదేశమున కంటటిని, దేశీయుల సాహాయ్యములన కట్టింపుటకు శ్రీముత ఉత్సాహంబున వారానవమూర్తి వాయుడుగారు ఏ ఏ, ధైరవ భాట్టును పృథ్వీరావును తులుగారు తి ఏ.వి.యల్. శ్రీ వెల్లంకి కృష్ణ మూర్తి కుండులుగాను యిట్టి ఘోరకార్యమును చేయ కీక్షపూని యుండిరి. దీక్షజనబంధవులను, అహింసాభక్త దీక్షాపూను నగు బ్రహ్మశ్రీ కాశీ శాఖుని వాగ్దేక్షారావు పంతులుగారు నిస్సహాయులగు నిమ్మజాతుల వసతిగృహమునకు సాహాయ్యమును జేయుటకు సంసిద్ధముగా యెన్నానని వాగ్దానముచేసి యుండిరి. దేశములో యిట్టి మహాకార్యమును చేయ కార్యభారము నిర్వహించునా ముడిత భగసాహాయ్యము చేయువారు కొడుకా? విద్యార్థిహినులు దర్శియులు ఆరే నిమ్మజాతుల విశ్వనిధి ముఖ్యముగా మన తెలుగుదేశములో ఆధిక్యము ఒకవశస్థిచూచు ముండుట అనునందుని చికధిత్తులగు శ్రీముత కుండులు! ప్రకాశం పంతులుగారు పెరిచిచ్చి బుండిరి. ప్రపథము యెలూరుపురమున నమ్మ జాతుల వసతిగృహమునకు కంఠావధులై శ్రీముత వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారియొక్క శంసార్కా అభిలాషయు, ల్యాంకీబుడును, మాత నేగానేకీయు అపారము. తవవశస్థిచూచు ఈ మాసాంతములో యెన్నాటుకే అన్నిటిని ఇట్లు తెలియకచ్చుచున్నది నివాభాగించునా ముఖ్యమైన భారత ప్రభుత్వమువైతే గావంత ముఖ్యముగా దీక్షా వాధాకరణమున్నది.

రాయుడు గంగయ్య

ఆంధ్ర పత్రిక

ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేది

శుక్రవారము

లాసానీ సమావేశ భగ్నత

లాసానీ సమావేశము భగ్నమగుటకు కారకులెవరు? స్వలాభ ప్రేతులై మిత్రమండలివారు, సమాధానమును చెడగొట్టెరని, సందర్భములు తెటపరుచును. ఫ్రెంచివారు ఇందుకు కారకులని బ్రిటిషువారును, బ్రిటిషువారు కారకులని ఫ్రెంచివారును నిందించుటయు, ఉభయములనుగలసి ఇస్కాల్ పాపాగారిని నిందించుటయు గనుపించుచున్నను, తురుష్కులు కడు నిగ్రహముతో బ్రవర్తించిరి చెప్పక తీరదు. తురుష్కులను విచారణజేయు విషయమున నేమి, తుర్కీనుండి నష్టపరిహరమును రాబట్టు విషయమున నేమి, మిత్రమండలివారి ఆర్థిక నియమముల సందర్భమున నేమి, జలసంక్రమ విషయము నేమి, ప్రాన్సు, ఇంగ్లండులకు మిగుల లాభకరములగు షరతులు చేపట్టెను. తుర్కీ రాజ్యాధికారమునకు భంగకరమగు షరతులు పెక్కులు గలవు. ఇంగ్లండు, ప్రాన్సులు, తమతమ లాభముల విషయమై ఎక్కుడు పట్టుదల జూపెను. రెంటికీని మధ్యమధ్య సంఘర్షణ గలుగుచుండెను. స్వవినాశమునకు దారిజూపెడి షరతులకు తుర్కీ యంగీకరింపక బోవుట వింతగాదు. ఇందుకు ప్రాన్సు కోపమునునటించెను. కర్జనుప్రభువు తీవ్రాగ్రహము నభినయించెను. లాసానీ సమావేశము భగ్నమగుటకు కర్జనుప్రభువు తన బాధ్యతను తప్పించుకొన వీలులేదు. డెయిలీ మెయిల్ పత్రికకు కర్జనుప్రభువు పై ప్రత్యేక ప్రాతికూల్యముగాని, తురుష్కులపై ప్రత్యేక భిక్షానముగాని గనుపింపదు. ఈ పత్రిక కర్జనుప్రభువు ప్రవర్తనమును దూరుచున్నది. మిత్రమండలి తురుష్కుల సహేతుకమగు కోర్కెలను నిరాకరించుటచేతనే, లాసానీ సమావేశము విఫలమయ్యెనని ఈ పత్రిక భావించుచున్నది. తమ న్యాయస్థానములలో విదేశ న్యాయాధిపతులుండుటకు, తురుష్కులు సమ్మతించకబోయిరి. ఇందు కంగీకరించుచో తమ రాజ్యాధికారమునకు భంగము కలుగునని వారికి దెలియును. విదేశ న్యాయవాదులుండుటకు మాత్రము వారవకాశ మొసగిరి. సంధిషరతులలోని ఆర్థికనిబంధనలకు వారు అభ్యంతరము గనుజూపిరి. వీని కంగీకరించుటవలన, తుర్కీ క్రుంగిపోవుట శక్యము. తుర్కీ గావించిన సూచనలను విచారించుటకు మారుగ, బ్రిటిషువారు లాసానీ సమావేశమును విడిచి లేచిపోయిరి. కర్జను ప్రభువు గారు తీరిగివచ్చినను, సంధిపత్రముపై సంతకముపెట్టుటకు మాత్రమే సత్తురటగాని, మరల యోచించుటకు రారు.

అంగీకరించిన, మేము సూచించిన షరతుల నంగీకరింపుడు, లేకున్న ఇంతటితో సరియని తురుష్కులను బెదిరించుటవలన, కర్జనుప్రభువు వ్యవహారమును భగ్నము జేసెను. స్వజలమును, స్వలాభమును ఆధారపరుచుకుని, బలహీనజాతి నిటుల కూలద్రోయువలన, ప్రపంచశాంతి కెంత నష్టము గలదో కర్జనుప్రభువుగా రాలోచింపరయిరి. కర్జను ప్రభువుల కర్జనమును బ్రిటిషుప్రజల అంగీకరింప జాలరని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక చాటుచున్నది.

ఇటుల వ్రాసినంతమాత్రమున లాభములేదు. తుర్కీకి న్యాయము జరుగునటులను, మరల యుద్ధము లేటప్పకుండునటులను చేయగలిగినపుడే, బ్రిటిషుప్రజల అభిప్రాయమునకు విలువయుండును. లేనియెడల, వట్టియజ్జులవలన లాభముండదు. ప్రపంచమునందెల్ల ఆధికమహమ్మదీయ జనసంఖ్య గల భాగము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమే. అట్టితేరి, తుర్కీని స్వతంత్రమహమ్మదీయ సంస్థానముగ నెలకొల్పి తురుష్కులకు తగు సహాయముజేయుట, కర్జనుప్రభువునకు విధ్యుక్తధర్మమై యుండెను. స్వార్థ దృష్టితో యోచించినను, ఇదియే యనుకూలమార్గమైయుండెను. ఇందుకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి, గీచి గీచి బేరమాడి, బెడరించినవలకు కర్జను ప్రభువుగారిని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక నిరసించుచున్నది. తురుష్కులు కడు నిగ్రహముతోను దూర దృష్టితోను ప్రవర్తించినందులకు, ఈ పత్రిక వారిని ప్రశంసించుచున్నది. తమకు నష్టము నొసగెడి నియమములను పెక్కింటిని, తురుష్కులంగీకరించిరి. జల సంక్రమ విషయములో వారు గనుబడివిన మెత్తదనమును డెయిలీ మెయిలుగూడ గుర్తించెను. మిత్రమండలి యడిగినవిషయము లనేకములలో వెనుదగ్గి, తురుష్కులు సమాధానమున కొడబడి నటులను, తుట్టుతుడకు మోసూలు వ్యవహారమును సైతము నానారాష్ట్ర సంఘనిర్ణయమునకు బంపుటకు సమ్మతించినటులను, డెయిలీ మెయిలుపత్రికయంగీకరించుచున్నది. ఇన్నిటికి లోబడినను, తుర్కీ రాజ్యాధికారమునకు భంగకరమగు షరతులకుగూడ వారు లోబడవలయుననుటకన్న వైపరీత్యమింకొక టుండబోదు. అక్కు మిత్రముండదగును. డెయిలీ మెయిలు పత్రిక దెలిపినటుల, అత్యల్ప విషయములగూర్చి కర్జను ప్రభువు పట్టుబట్టెను. తురుష్కులెంత సమాధాన పూర్వకముగ ప్రవర్తించినను, కర్జనుప్రభువు వారిపై సహాంత్యము సాగెను. కర్జనుప్రభువు బ్రిటిషుప్రతినిధులు స్వగృహమునకు తిరిగి వచ్చుచున్నారనియు, ఇందువలన గలిగెడి యపాయమును గుర్తించి బ్రిటిషు ప్రజలెటుల మెలగజరనియు, డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య గౌరవమును రక్షించి, ప్రపంచశాంతి కుప్పదవము కలిగింపక మహమ్మదీయ ప్రపంచమును సరితప్పి పరుపదలంచుచో, బ్రిటిషుప్రజలు పేక్షపహించి లాభములేదు. ఇవీరియ లిప్టులగుతమ ప్రతినిధుల హస్తములకు ఇట్టి ఘన వ్యవహారములను వప్పగించి, మిన్నకుండి లాభములేదు. భావివిజ్ఞాన మంతయు బ్రిటిషుప్రజల నడవడిపై నాధారపడియుండును.

క్రొత్త పక్షము

దాసుగారి పక్షమునందు, జిన్నాగారును, భుగ్గీగారు చేరిరి తెలియుచున్నది. ఈపక్షమునకు సంఖ్యలు పెరిగిన, విచారించ నక్కరలేదు. కాని జిన్నాగారును, భుగ్గీగారును, నిరాకరణ వాదము నసలే మెప్పుకొనువారు గారని తెలిసిన విషయమే. జిన్నాగారును, భుగ్గీగారును, తమతమ అభిప్రాయములను కొంత కాలము క్రేదట ప్రచురించియుండిరి. వీరిరువురుకు సంస్కరణముల నుపయోగించి, వానినుండి రావలసినంత లాభమును రాబట్టవలయునని తలచెదరు. శాసన సభలను భగ్నము చేయుట వీరి కష్టములేదు. శాసన సభలలో జేరి సహాయ నిరాకరణము నవలంబించి, వానిని రూపుమాపెడమని తెలిపెడి దాసుగారిని వీరికి ఎటుల బాతుగదరునో తెలియకున్నది. క్రొత్తపక్షమునకు జెందిన సహారాష్ట్ర ప్రముఖులగు ఆనెగారు యోట

మూలో ముచ్చటించుచు, తాము అధికారివర్గముతో పోరాడుటకు క్రమభంగముగాని సముచిత పద్ధతులనన్నిటిని ఉపయోగించెదమనియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు దౌర్జన్యరహిత సహాయనిరాకరణ పద్ధతినిమాత్రమే పట్టుకొని వేలాడు చుందురనియు, నడివి యుండిరి ఈ భేదమును గుర్తించుట ముఖ్యము. కాంగ్రెసు పక్షము వారికి నిరాకరణోద్యమముపై గాఢాభిమానమున్న మాట నిశ్చయము. అపద్ధతిని వారు విడువరనుటయు నిశ్చయమే. చేతికి దొరికిన పద్ధతుల నెల్లను అవలంబించుటకు వారిచ్చగించు గావుననే, క్రొత్తపక్షమువారు వేరు మార్గము ద్రోక్కియుండెను. ఈ సంగతి త్వరలో వెల్లడియైనందులకు సంతసించవచ్చును. నిరాకరణ ధర్మమున విడనాడుటకు కాంగ్రెసుపక్షము వారి కెట్టి యవసర మింకను గనుపింపలేదు. దానిని నిష్కర్షగ కొనసాగించుకొలదియు, స్వరాజ్యముచేరువకువచ్చునని, వారికి దృఢవిశ్వాసముగలదు. రిస్పాన్సీవు సహకారమయినను, సహాయ నిరాకరణమయినను ఒక్కటేమనిగాని, ప్రజలవలంబించెడి కార్యము సహాయ నిరాకరణమునకనుగుణ్యమా కాదాయని విచారించ నక్కర లేదనిగాని, దాసుగారు తెలిపెడి అభిప్రాయముతో కాంగ్రెసుపక్షమువారికి భవిష్యత్ కాలమునకు పట్టుగొమ్మయగు గుంటూరు పత్రికగూడ గత సంచికలో వ్రాయుచు “లోకమాన్యకు తపంభాకు రిస్పాన్సీవు కో ఆపరేషన్ నామకరణం జేశాడు. మన కనుకూలమయినంతవరకు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడడం ప్రతికూలమయినప్పుడు ప్రతిఘటించడం లోకమాన్యని యొక్క మార్గమని చెప్పవచ్చు. సహాయవాదులకూ అనుకూల సహాయవాదులకూ సాంప్రదాయ భేదమేగాని మూలభత్వములో భిక్షమే. ప్రభుత్వమువారు మేలుజేస్తే వుభయలూ స్వీకరిస్తారు. కీడుజేస్తే యెదిరిస్తారు. సహాయవాదులు మొగమాటం మాత్రం చెడగొట్టుకోరు. లోకమాన్య పక్షము వారికి ఆశ్రయింపు తక్కువ. అమ్మ అయ్యా అనేపద్ధతి వారిదగ్గరలేదు. ఉభయల దీ యాచక పద్ధతే. కాని లోకమాన్యలది నియోగముప్పి,” అనియు, “స్వరాజ్యసంపాదనమే ముఖ్యమన్నమాట వాస్తవం. అసహాయోద్యమం సాధనమాత్రమే. కాని యీ సాధనముయొక్క ప్రయోజనమును సందేహించడానికి కారణములు గనుపడవు. ఇప్పుడు తిరిగి సంస్కరణలను స్వీకరించి పనిజేస్తామనడానికి తగినంత నిరాశజనించలేదు. మహాత్ముడు జయిలులో వున్నాడు. రాజీమాత్రం సమయం గాదు,” అనియు వ్రాసియుండెను. అందుచే రిస్పాన్సీవు సహకారము నవలంబించుటకు క్రొత్త పక్షమువారిలోగూడ కొందరుకు మనస్సొప్పదనుట నిశ్చయము. పక్షపు సంఖ్యలను పెంచుటకును, నిరాకరణ సిద్ధాంతమును మూలద్రోయుటకును, భిన్నాభిప్రాయములుగలవారి కలయిక లక్ష్మరకు రావచ్చును. కాంగ్రెసు నందలి ఉభయపక్షములకు రాజీనామపుటకై మాలానా అజెడ్ గారును, చోటానీ గారును కాంగ్రెసు వర్కింగుమిటి సభ్యులమునకు రాజీనామానొసగి, పాటుబడుచున్నారు. ధర్మశాని గలుగకుండ, నిరాకరణోద్యమము త్వరితముగ కొనసాగుటకు వీలగునటుల రాజీజరిగిన ఎట్టియభ్యంతరముండదు. ఇందునుగూర్చిన ప్రయత్నములు ఫలించినను ఫలించకబోయినను, కాంగ్రెసుపక్షము తన విధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చుట యత్యావశ్యకము. ప్రజాశయసిద్ధి, వీరి కృషిపై నాధారపడియుండును. అన్ని ప్రాంతములలోను, తగు సంచలనము గనుపించవలయును. గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరచి, తన్మూలమున సర్వర స్వరాజ్యసిద్ధి

కర్తృత్వము గడింపవలెను. జాతీయసేనలై ప్రాణములను ధారపోయటకు, పలువురు యువకులు ముందుకు వచ్చెదరు. ఆర్థికసమస్యయే, కొంతవడి యడ్డు గలుగజేయుచున్నది. ఇందుకు తగిన ఏర్పాటుల గావించుటకు, వర్గంగా కమిటీవారు సిఫ్ఫియించిరి. సహాయ నిరాకరణము నవలంబించి బీదలగు యువకుల కుపశాంతి నెసగుటకు, ఏర్పాట్లను, వారాహ్వానములను తగిన ఏర్పాటుల జేయుట ఆవశ్యకము. వీరు లనేకకష్టముల ననుభవించవలసివచ్చును. అపాయముల ననేకముల నెదుర్కొనవలసివచ్చును. వీరిని దాటుటకు, ద్రవ్యోపకరణముల కొరతను సమస్యను సమస్యగా ఉంచవలయును. కాంగ్రెసుసంఘములు త్యాగ కీలుర కార్మిక సంకటములు గలుగకుండ జూచుట యవసరము. తగు విశ్వాసముతో, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు ప్రజలు పాటుబడుచో, క్రొత్తకక్షమువారి నందించుట తీరి, వారికి శాసనసభల భ్రమ తొలగిపోవునని నమ్మెదము.

ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయగారు : జాతీయవిద్య ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయగారు, అలిఘరులో స్థాపించబడిన జాతీయ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషకు సందర్శమున, భావగర్భితముగా ప్రసంగమును గావించిరి. ఈ విద్యాలయము అలీపోదరుల, గాంధీమహాత్ముని ప్రబోధముమూలమున నెలకొల్పబడి దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్నది. గాంధీమహాత్మునిచే నెలకొల్పబడిన గుజరాతు విశ్వవిద్యాలయముగూడ త్వరితగతి విస్తరించుచున్నది. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు పదునెనిమిది ప్రతిష్ఠాపనలు అనుబంధముగ జేసెవి. ప్రభులచంద్రరాయగారి యవస్థాసము, యున్నతాశయసమన్వితమై యుష్పారుచున్నది. అన్నిశాఖలవలె విద్యకును, స్వేచ్ఛయే ప్రధానమని రాయగారు దెలిపినవిషయము, సత్యము. స్వేచ్ఛావాతావరణములో బెరుగని విద్య ప్రజల కుతేజము గలిగించుటకు మారుగ వారి శక్తులను క్షీణింపజేయును. ఇస్లామతిము, విజ్ఞానధనము నెటుల సమకూర్చి ఖ్యాతిగడించెనో, రాయగారు పెక్కుదృష్టాంతములను జూపిరి. పెక్కుశాస్త్రములు అభివృద్ధిగాంచుటకు, ఇస్లాంప్రయత్నములు కాణభూతిమయ్యెను. వైద్యము, గణితము, రసాయనము, మొదలగు శాస్త్రముల నెన్నింటినో ఇస్లాం వ్యాపింపజేసి, స్వేచ్ఛకు, సత్యమును కాపాడెను. ప్రభులచంద్రునికి, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయములనిన భయముగలదు. మతవైషమ్యబీజములనిన పెంచునేమోయని వారికి నెలపుగలదు. కాని, మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమట్టి యుపద్రవమునకు లోనగు ననుభయము మాత్రము వారికి లేదు. దీనిస్థాపకులగు, గాంధీ, మహమ్మదాలీగార్ల నామములు దైర్యమును పురికొల్పును. హిందూమహమ్మదీయ సాయోగము బలపడినచో, హైందవజాతీయత స్థిరమగు నిలిచియుండునని రాయగారికి విశ్వాసముగలదు. ఉభయసంఘములు, హిందూదేశముపై నిజభక్తిజూపవలెననిన గోరుచున్నారు. ప్రత్యేకసాఘికాభివృద్ధి ఇందు కనుగుణముగ నుండవలెను. ఈవిశ్వవిద్యాలయమునందు హిందూవిద్యార్థులుచాలామందిగలరు. హిందూ ఉపాధ్యాయులుగూడ కొందరుగలరు. హిందూ పాఠశాలలు కొన్ని దీక్షితుబంధముగ చేర్చబడినవి. ఇందుకుదోడుగ, రాయగారివంటి హిందూ ప్రముఖుని కాన్వేషకును సమయమున ప్రసంగింపవలయునని, విశ్వవిద్యాలయమువారు గోరుట జూడ, హిందూ మహమ్మదీయ సాయో

గము ఈ విశ్వవిద్యాలయమునందు బలపడుచున్నదని స్పష్టమగును. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు జాతీయవిద్య ముఖ్యాంశము. జాతీయవిద్యవశ్యతను రాయగారు సూచించిరి. జాతీయోద్దేశముల ననుసరించి, ఇట్టివిద్యను నడుపుటకు సాధ్యమగును. కోటానుకోటను భవముల కిందను ఉన్నకోద్యోగులక్రిందను వెచ్చించుటకు, హిందూదేశమునకు ధనములేదు. విద్య బీదలకు గాదను సిద్ధాంతము, దేశసాంప్రదాయములకు విరుద్ధము. విద్యయొక్క పరమార్థము జాతీయవిద్యాలయములందే గోచరించుట సుకరము. బ్రహ్మచర్యనిష్ఠను విద్యార్థులలో పునరుద్ధరింపవలె ననియు, విద్యార్థులు ఆశంబర రహితముగ జీవితమును గడపవలయుననియు, కద్దరునుధరించి, తమ యక్కరలను తామే సవరించుకొనవలయుననియు, రాయగారు కోరుచున్నారు. జాతీయ విద్యవశ్యత, ఇపుడు మరింత వెల్లడియగుచున్నది. ప్రభు విద్యాలయములలో విద్యనేర్చిన వారిని, భావదాస్యమెటుల వెన్నెంటియున్నదో, ఏవ్రతము నయినను తుదివరకు కొనసాగించుటకు వానికి పట్టుదల ఎటుల లేకున్నదో ఎట్టి యాటంకము గలిగినను వారెటుల నిరుత్సాహము జెంది వెనుకకు మరలుచుందురో, ఇప్పుడు గనుపడినంత స్పష్టముగ నిదివరకెన్నడును గనుపితలేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల బలహీనతకు కారణము, ఆధునికవిద్యయే యని విచిత్రమగును. దాస్యభావ ప్రవర్ధకముగ ఇట్టి విద్యా విధానమునుండి దేశము ఎంత త్వరలో బయల్పడినంత మేలని, గ్రహించుట సులభసాధ్యము.

రూపు పరిస్థితులు
రూపుపరిస్థితులు శ్రీమించి రాగమున పడుచున్నవి. ఫ్రెంచివారు ఇదివరకాక్రమించిన భాగముగాక, మరికొంతభాగము నాక్రమించిరి. అమెరికానైనకు లిదివరకే వెడలిపోయిరి. బ్రిటీషు సైనికులుగూడ వెకలిపోవలసి వచ్చునని, డెయిలీ "టెలిగ్రాఫ్" పత్రికకు విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. జర్మనుల సాత్విక నిరంధ మతిశయించుచున్నది. ఇదివారల సమ్మె లధికమగుచున్నవి. పోపుగారు రాజీప్రయత్నములను సలుపుచున్నారని తెలియుచున్నది. వీనివలన ప్రస్తుత స్థితిలో విశేషలాభముండునని దోచదు. ఫ్రెంచివారు అడుసులోకిదిగిరి. వెనుకకు మరలుటకు వారి కింకిను బుద్ధిపుట్టలేదు. కాని, ఫ్రెంచివారి భగీరథప్రయత్నములు, విశేషలాభము నొసగునను నాశకవకాశములేదు. స్పెన్సు సేనాని నైతిక, ఫ్రెంచివారి యత్నములను ఖండించెను. జర్మనీనుండి అనంధవమగు మొత్తమును రాబట్టుట దుర్లభము. ఈసందర్భమున యొకప్రశ్న జనించును. నానారాష్ట్రసంఘ మేమి జేయుచున్నది? మోసూలుక్రశ్నను నానారాష్ట్ర సంఘనిర్ణయమునకు బంపదలంచుచును, రూపు పరిస్థితి సలుల బంపుటకేల వీలులేకపోయెను? నానారాష్ట్ర సంఘ నిర్ణయమునకు జర్మనులంగీకరించుటకు సంభయము లేదు. ఇక ఫ్రెంచివారిదే యధ్యంతరము. నానారాష్ట్రసంఘము ప్రధాన సభ్యులలో ఫ్రెంచివారొక్కరు. వీరు స్వీయ బలమును నమ్ముకొనుచున్నారు కాని, నానారాష్ట్ర సంఘమును నమ్ములేదు. ఫ్రెంచివారికే నానారాష్ట్ర సంఘముపై నమ్మకము గలుగునపుడు, తుర్కీకి నమ్మకము లేకుండుటలో నాశ్చర్య మేముండును? నానారాష్ట్రసంఘము జాతులమధ్య వివాదపరిష్కారమునకు ప్రయోజనము లేలుచున్నది. ఫ్రాన్సు, జార్జన్యము నవలంబించుచున్నది. జర్మనీ సాత్వికనిరంధ మవలంబించుచున్నది. ఈరెంటిలో తుదికేసి విజయము గాంచునో చూడవలయును.

లాలా దునిచెందుగారి ఆశ్చర్య
ఒకమూల కొందరు రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేసిన మాత్రమున లాభమేమి? వేరొకమూల మరల దేశనాయకులను అరెస్టుజేయుచున్నారు. దండనపద్ధతి తొలగిపోవునేమో నని మార్చింగుపోస్టు కలవరపడ నక్కరలేదు. ప్రస్తుత పద్ధతిని మార్చవలయునని గగ్గోలుబెట్ట నక్కరలేదు. నిర్బంధవిధానము యభివృద్ధి కొనసాగగలదు. పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడును, సుప్రసిద్ధనాయకుడుగు లాలాదునిచెందుగారిని నిన్నటిదినము క్రిమినలు లా సవరణచట్టము క్రింద అరెస్టుజేసిరి. అరెస్టుఅయినప్పటికీ, లాలా దునిచెందుగారు దేశమునకు తమ సందేశము నెసగిరి. స్వరాజ్య సందేహతకు చిహ్నమగు కద్దరునే ప్రజలు ధరింపవలయునని వారు గోరిరి. దునిచెందుగారి కద్దరుసందేశమును ప్రజలెల్లరును సఫలపరచెదరుగాక! ఈ సందేశమును ప్రజలు నిర్వహించిన, దునిచెందుగారి నిర్బంధము పరమప్రయోజనకారియగును. కద్దరునిర్మాణావశ్యకత, ఇప్పుడు గోచరించి నంత స్పష్టముగ నిదివరకెన్నడును గోచరింపలేదు.

తెలకుస్వరాజ్యనిధి : లక్షరూపాయల విరాళము
జమన్ లాల్ బజాజ్, నల్లభాయి పటేలుగార్ల పర్యవేక్షణనకు ఫలితముగ, సేల్ హీరాలాల్ కరి వాలాగారు 1,01,000 రూపాయలను, తెలకుస్వరాజ్య నిధికి విరాళ మొసగిరి. సేల్ దులిచెందు ప్రభుత్వము 11,000 రూపాయలను, మరియొక స్నేహితుడు 5,100 లును, శంకరలాల్ బ్యాంకరుగారు 15,000 రూపాయలను విరాళ మొసగిరి. వెనుకటి వలెనే ఈ మారును బాంబాయిముందుకు పరుగిడుచున్నది. ఆంధ్రదేశముగూడ శక్తివంచన లేకుండ ధనమును, మనుష్యబలమును గడుపుదినము లోపల చేకూర్చి, చరితార్ధత గాంచు గాక!

డాక్టర్ జేమ్సు. హెచ్. కజన్సుగారు

కొయిజీజా కా విశ్వవిద్యాలయముపారిచే గౌరవింపబడుట

మదనపల్లి సర్వకళాలాధ్యక్షులుగ నుండిన విషయ విశేషానికి జేమ్సు. హెచ్. కజన్సుగారికి జూపిన కొయిజీజా కా విశ్వవిద్యాలయమువారు "డాక్టరు ఆఫ్ లిటరేచరు" అను గౌరవలిపియి సోపాంగి గౌరవించిరి అని టూకయోనండి బాంబాయి కాలికలు ప్రత్యేక విలేఖరి కింతి నిచ్చెను. ఈ ప్రాచ్యపురాతన విశ్వవిద్యాలయమువారు విశేషములపై నిట్టి విరుదము విధించుటకీయ ప్రభుము. అందున కొంతసంబరము తెల్లెడు గుర్తింపగును. చెన్నపురి జాతీయవిశ్వవిద్యాలయముల వారు టూకయో యూనివర్సిటీవారి జ్ఞాపనపై కజన్సుగారిని కొంతకాలము జూపానుండు ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు గౌరయించిరి. అందుమీద 1913-10 సంవత్సరము కజన్సుగారు జూపానుండు విమూల్యములగు సుపన్యాసముల శారవ్రమునై నిచ్చిరి. ఈయని పుస్తకరూపమున హిందూదేశమున ప్రకటింపబడినది. వీరికి విశద మిచ్చుట యుచితమని యీ పుస్తకములే తెలుపుచున్నది "అభివృద్ధిపాను" అను పుస్తకము డాక్టరు కజన్సు గారు వ్రాసిరి. అది యిపు డచ్చులో నున్నదని తెలియచున్నది.

దేశ బంధుదాసుగారు కలకత్తా చేరుట

రివలేటి ఉదయమున దాసుగారు కలకత్తాచేరిరి. ఆనాడే క్రొత్తపత్తుమువారు దాసుగారిగృహమున సమావేశమై.

హిందువులకు మహమ్మదీయులకు తగవులు సైనికులను రావించుట

అహమదాబాదుగల్ల నున్న సిద్ధపురమున హిందువులకు మహమ్మదీయులకును వివాదములు రిగ్గలేదు. హిందువులు దుకాణములను మూసివేసిరి. పోలీసులకు సమాచారముగా సైనికులను గూడ రావించిరి.

భారతీయీల సంఘమునకు కార్యదర్శినియు, స్త్రీధర్మ ప్రతికట సంపాదకులకాదు, భారతీయీల విజ్ఞాపకసమయ సంఘమును వ్రాసినవారునకు ఇ. కె. జి. న్యూగార్భభార్య ముగ్ధ రేణుకాజిని తిన్న పురి తొలకనమువారు ఫి. లేచికినెల 8 వ తేదీ పంపిడియు మైదాపేట జూనియర్ కళా స్కూలు బాలికా స్త్రీలుగా పంపిడిమించి, ఇండియా డేజీమన (స్త్రీలు పోషస్త్రీ)లుగా నియమింపబడుట కిదియే ప్రారంభము.

లాసేను సభ

వ్యవహారము చెడిపోలేదు

ఇరువురకును ఇంకను ఆశ బాధించుచున్నది తురుష్కులు లాసేనునుండి వెడలుట తురుష్కులు స్వీర్షా నుండి మిత్రమండలి యుద్ధనాకలు మరలిపోవలయుననుట.

నేటిసమాచారమునుబట్టి జూడ వ్యవహారము సరళముగ చక్కబడునని ఉభయపక్షమువారికిని ఇంకను ఆశ యున్నట్లు కానినందుచున్నది. తురుష్కులు లాసేనునుండి వెడలిపోయిరి. కాని ఇస్మితు పాపా గారు మూడు వారములలో వచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

తురుష్కు ప్రతిక లన్నియు లాసేను సభ చెడి పోవుటకు అంగీయలు కారకులు గారనియు పరాసులే అనియు నిందించుచున్నవి.

స్వీర్షానుండి మిత్రమండలి యుద్ధనాకలు మరలిపోవలె నని తురుష్కు సేనాని ఉత్తరువు జేయుటచే ఈ లోపుగ మరల కొంచెము కలవరము జరుగును. తురుష్కు ఉద్యోగులందరును, కనిలో నున్నవారును, "రిటైరు" అయినవారును గూడ మరల వారి పేరులను ఉద్యోగుల పట్టిలో జేర్పించు కొనవలెనని ఆజ్ఞాపించి రని తెలియుచున్నది.

కర్జా ప్రభువు పంఠము

తురుష్కులు మరల క్రొత్త రాజకారములను ప్రారంభింపవలె యభిప్రాయించుచున్నది. సంధిప్రతిమును సంతకము జేయుటకు తప్ప మరితర విషయములను చర్చించుటకు తాను లాసేనునకు ఎర్రమార్గము రాని కర్జా ప్రభువు అన్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఏమరతులమీద ఇస్మితు గారు సంతకము జేయదలచిరి. గుప్తముగ తెలియజేయవలెనని కర్జా ప్రభువు ఇస్మితుగారికి తిండిపెరిసి తెలియుచున్నది.

బ్రిటనుతో సంధిపడిరెనియే తురుష్కు ప్రతికలు ప్రకటించుచున్నవి. లాసేనుసభ చెడుటకు పరాసులే కారకులనుచున్నది.

ఒక ప్రతిక ఇల్లు ప్రాయమున్నది. మాకు బ్రిటనుతో తగవు లేదు. పరాసులు మమ్ములను మోసపుచ్చి. పాప మిత్రభావముతో నటించి మాకు దాస్యపుత్రి కలుగజేయు ఆర్థికమరతులను విధింపజూచుచున్నారు. ప్రభుత్వములు ముందుజరుగు మరితర సౌకర్యములే కర్జా సేనానిచేటుటకు కారణము. బ్రిటను తనమిత్రులను నడిపముద్రనులో విడిచివెట్టునని అందరును అనుకొనుచున్నారు.

అంగోరాలో అతివాదుల పలుకుబడి హెచ్చుగ నుండుటచే సంధిప్రతిమును సంతకము జేయుటకు పూర్వము అంగోరాకు బోయి ఆలోచించుటకు ఇస్మితు గారు పోయిరనుకొనుచున్నారు.

పరాసుల పట్ల తురుష్కు ప్రతికలు చూపిన వైఖరి చాల అశ్రద్ధకరముగ నున్నదినియు దీనికంటెను అంగోరానుండి వచ్చిన రండియే యనియుకాని ఈకంటి 'ఎంకు' కంటిని పరిణామించుటకుగాకయని ప్రెంచి ప్రాంతమినరు తురుష్కు ప్రతికా ప్రచారకులతో అనెను.

తురుష్కులలో భిన్నాభిప్రాయములు

లండన్ ఫిబ్రవరి 7:— ఇస్మితు పాపాగారికిని దాక్టరు రిజానూరుగారికిని గల స్వర్ధలు క్రొత్త తురుష్కు నాయకుల ఈర్ష్యయు లాసేనువ్యవహారములు చెడుటకు కారణ మనుచున్నారు. క్రొత్త తురుష్కు నాయకులకు యూంపు సిద్ధిగతుం తెలియనే తెలియవను.

మిత్రమండలి యుద్ధనాకలు స్వీర్షా రేవులోనుండి మర

ించినవో బలవంతముగ తాము మరలింపజాలినట్లుచూచి తురుష్కు సేనాని తెలియజేసివుడు తురుష్కులు పట్టాన్నిరేసి గవలన కలుగు ప్రతిపలుముకు తురుష్కులే ఉత్తరవాదులు గావలని హెచ్చరించిరి.

స్వీర్షాలో పరాసులున్న ప్రదేశమున కిరిగితులు భయంకర అగమండుటచే అచటనున్న పరాసులను అప్రదేశమునుండి పంపి వేయవలెనని పరాసు కాన్సులు తెలియజేయుచున్నాడు.

ప్రస్తుతము పనిలోనున్నవారును, పనిలోనుండి విశ్రాంతి కిందినవారును మరల హైద్రాబాద్ జేరవలె నని తురుష్కు ప్రాధికారులు ప్రకటించిరి తెలియుచున్నది.

రూ పరిస్థితులు

ఆక్రమ ఇంకను హెచ్చినది

సమైక్య విస్తరించుట - ప్రతిచర్య పరాసులు వెన్నరు, ఓకరు, బెల్లెనూ: కాయన్నగు మరొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించుకొనిరి. బ్రిటిషు ప్రదేశమును జేరుటకు ఉత్తర దక్షిణమార్గములకు బాగు, కోమలండ్లను మరలించిరి.

జర్మనులు ఇనుపదారులన్నిటిని ఎత్తివేయుచున్నారనియు అంతర్జాతీయ ఎక్స్‌చేంజ్ రైల్వేనుగూడ పట్టునుండి తప్పించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. రైలు మంతెనతోడను ఉర్లుతోడను జోక్యము కలుగజేసుకొనువారి సంబంధి కాల్చి వేయవలె నని పరాసులు ఉత్తరువుజేసిరి.

జర్మను చాన్సెలరును రూప్రదేశములలోనికి రాకుండ దని పరాసులు ప్రకటించిరి. వీరు అక్కడకుబోయి ఇనుప దారుల సమైక్యము ప్రోత్సహించి చిక్కలను కలుగజేయుచున్నారనియు ఈ ప్రకటనము జేయబడినది.

రూపునుండి బ్రిటిషువారు మరలవనెననే ఇటీవల కొందరు బ్రిటిషు మంత్రుల యభిప్రాయము. రూపులో పరాసులు ఇనుప పనులనుగూడ వశపరుచుకొనెన రని తెలియుచున్నది.

రైలు ప్రదేశములో ఇనుపదారుల పనిచాగ్గను నాపిటలు గూడ మరల సమైక్యజేరి.

ఈజిప్టు రాజకీయపరిస్థితులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 7:— ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు సవరణ జేసి నిర్మించిన రాజ్యాంగ విధానమున నూదాను జేయునకు సంబంధించిన అనుబంధములు కొన్ని లభిస్తవి. ఈ అనుబంధములనుగూర్చి లండను ప్రభుత్వమువారిచ్చు ప్రత్యుత్తరముమీద ఈజిప్టు రాజకీయములపైయి అధారపడియుండును. అని కెయిరో తంతి వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

అనుబంధములు అంగీకరింపబడిన నీనింపదానామాత్యుడు తనవదలిలో నుండవచ్చును. లేదా మంత్రులమును మరల నిర్మించవచ్చును. నూదాన్ జేయునగుచ్చి ఈజిప్టురాజు అను విషయము వాడుటకు మరొకతరావలెనని వీరన ఈజిప్టు పార్లమెంటువారే తీర్మానించవలెనని కరణచేయుబడిన అనుబంధములు తెలుపుచున్నవి. నూదానులో ఈజిప్టుకు హక్కులకు ప్రతిబంధము లేకుండ ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానము ఈజిప్టు రాజ్యమునకు వర్తియను.

స్వీర్షా రేవు-మిత్రమండలి యుద్ధనాకలు

సంధిప్రతిము సంతకము అక్కరకు నుండేయూ ఒడంబడిక అజలులోనే యుండుననియు అందుచే స్వీర్షానుండి మిత్రమండలి యుద్ధనాకలు మరలిపోవలెననుట అన్యాయమనియు లండనులో అనుచున్నారని తెలియుచున్నది.

7వేది అర్ధరాత్రిలోపుగ స్వీర్షా రేవునుండి మిత్రమండలి యుద్ధనాకలుమరల బాలనీ పరాసు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అంగోరాకు తెలియజేసి తమయుద్ధనాకలను తురుష్కులు మట్టడించిన కాపాడుకొనవలెనని ఉత్తరువు జేసితి చనియు తెలియజేసిరి.

మిత్రమండలి ప్రభుత్వమువారు మరలవలెనని తెలియజేయువరకు స్వీర్షా రేవులోనే యుండవలెనని ప్రాంతమినరు మిత్రమండలి యుద్ధనాకలు కుత్తరువుజేసెను.

తురుష్కులు బ్రిటనుతో ప్రత్యేకముగ సుదీక్షిసికొన్న లాభమున్నదనియు పరాసులతో ప్రత్యేకపంధి నిష్పన్నయజనవనియు గ్రహించి నిల్చిపోలి, వనూలు ఏమయై బ్రిటిషువారి నూచనల కొప్పుకొనెను. కాని తనమిత్రులను నడిపధ్య వదలి జేయుట పాడిగాదని ఎంది కర్జా ప్రభువు తురుష్కులతో ప్రత్యేకపంధికి ఒడంబడిలేదు.

చనిలేని బ్రిటిషు కాన్సులు

జనవరి 29 వేదిన బ్రిటనులో పనిలేని కాన్సులు 14,09,000 మంది గలరు. పోయినవారముకంటె 29,000 మంది తక్కువ. 1922 జనవరిలో సంఖ్యకంటె 4,18,000 మంది ఇప్పుడు తక్కువ.

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయ భాగము వెల రూ 1-6-0. క్షణ పేడకు ప్రతి రూ 1-10-0. మూన్నాళ్ల ముచ్చట - వెల 0-4-0. అడ్రసు:— మణిమంజరి మేనేజరు, తిరుపల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

గెయిటీ థియేటరు

భీష్మ పరిజ్ఞాన లక్. శంకరగారి అత్యద్భుతమగు ఫిలిము, లక్. ప్రకాశగారివలన తయారుచేయబడి నటపడుచున్న భీష్మ పరిజ్ఞానము ఫిలిము బయస్కోపులో యీ నెల 10 వ తేదీ మొదలు 16 వ తేదీవరకును చూడవలెను. చెప్పిపురిలో నిక మిదట దీనిని ప్రదర్శింపరు. ఇదియే ఒడవటిసారి.

ఏలూరు హిందూ యువజన సంఘము:— హిందూ యువజనసంఘము యొక్క పదునెనిమిదవ కార్యకర్తవము ది 11-2-1923 ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు పురమందిరమున జరుగును.

భాషాభిమానులగు ఉయ్యూరు జమిందార్లు శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అప్పారవు బహద్దరు జమిందారుగారు అధ్యక్షతను వహించెదరు.

నానా-నారెండవకేసు

ఇద్దరికి ఉరిశిక్ష వేయుట పేక్షపూర్వక నెవన్సుజడ్జి కేసునిచారణచేసి అదగులని తదివే నెను. ఇద్దరికిపురిశిక్ష వేవెను.

భారత ఖిలాఫతు కార్యసంఘ సభ

7 వ తేదీని ఆదిపురులో సమావేశ మగుట 7 వ తేదీ రాత్రి చాల నెవజీవకు గళ జరిగింది. కార్యక్రమము చురుకుగాను శ్రేష్ఠముగాను జరుగుటకు కాఖిల ఆధికారమును కభజించుట లాభకరమని నిర్ణయింపబడినది 8 వ తేదీ ఉదయమున మరల గళ జరుగును.

వరక విషయములు

మద్రాసు - మార్కెటు. మారకము. కాంతి తంతి మారకము 1 పి 4 7/82 పెన్సిలు బాండిమాండు (ద్రావులు 1 పి 4 8/82 పెన్సిలు లండను డిమాండు (ద్రావులు కాంతి కొనుగోలు రేటు 16 8/16 పెన్సిలు మద్రాసు నెలలవాయిదా (ద్రావులు 19 11/82 పెన్సిలు అంకెల వాయిదా (ద్రావులు 16 1/2 పెన్సిలు కలకత్తా మార్కెటు మారకము కలకత్తా ఫిబ్రవరి 8 గురువారము కాంతి తంతి మారకము 1 పి 4 8/8 పెన్సిలు డిమాండు బిల్లులు 1 పి 4 18/82 పెన్సిలు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు 6 0/0 ఋణాపరములు 1926 రూ. 99-8 6 1/2 0/0 ఋణాపరములు 1927 ,, 99/12 6 0/0 ,, 1981 ,, 100/0 6 0/0 ,, 1982 ,, 100/0 6 0/0 యు. పి. కాండులు 1926/41 ,, 98/8 బొంబాయి - మార్కెటు. బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 8 గురువారము ఇంగ్లీషు కార్ బంగారు తక్కుణం తీర్మానము 28/2 ,, మొదటి తీర్మానము 25/0 ,, రెండవ తీర్మానము 24/0/ మింటు బంగారు తక్కుణం మైసూరు 24/15/8 ,, మొదటి తీర్మానము 24/9/6 ,, రెండవ తీర్మానము 24/19 కార్ నెండి తక్కుణం తీర్మానము 78/15 ,, మొదటి తీర్మానము 78/15 ,, రెండవ తీర్మానము 77/6 మారకము బ్యాంకుతంతిమారకము 1 పి. 4 8/8 పెన్సిలు డిమాండుబిల్లు 1 పి. 4 18/82 పెన్సిలు బి. సి. టి 1 పి. 4. 5/16 పెన్సిలు బి. సి డిమాండు 1 పి. 4 11/82 పెన్సిలు

దంత చూర్ణము

వెల పబ్లి 1-కి 0-2-0 ఈ భారతచూర్ణముతో పండ్లతోములులన చిగుళ్లనుండి రక్తము విగ్రంథనమును. శోట దుర్గంధములేక యుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదర

మిశ్రమంజలివారు సమర్పించిన వరతుల ప్రకటనము

1923 సం॥ 10 జనవరినెల 31 వ తేదీ నాడు మిశ్రమంజలివారు తురగపల్లి సమర్పించిన వరతుల ప్రకటనము, సార్యభూమి గొప్పరు జనరలుగారికి సంపుకొనిరి.

తురగపల్లి సమర్పణలు

అయిదోపాక్షము నూతనసంధి ప్రకారము ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు, పశ్చిమప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు నెరుగుగా మారినా తరములకును తురగపల్లి కొసంగబడును. ఎవరు తరమున వైఖరినైనను ప్రాంతీయము, చిన్నకాశాలలు ప్రాంతీయము తురగపల్లి స్వాధీనమునకు చేయబడును. తురగపల్లి అయిదోపాక్ష ప్రాంతీయముల చెందువైపుల కొంతభూమి నైజిక రాహిత్యముగ నొసరి జరపబడును. టెండన్, ఇన్డ్రాన్ ద్వీపములు తప్పక కిక్కినవి తురగపల్లి కొసంగబడును. వీనికి గూడ స్వరాజ్యమొసంగెదనని వారువాదానము చేయవలయును.

సమాధాన్, ఇన్డ్రాన్, టెండన్, లీమాన్, మిటి లేడ్, చీమాన్, సామాన్, మిలేరియా యాద్యవములు ప్రాంతీయములకై చేసవలయును.

(2) ఆసియానుండి తురగపల్లికును ప్రాంతీయములకును బడంబడిన ప్రకారము జరుగవలసినదే. ఇట్లు విషయమై అంతర్జాతీయసమావేశమునాకే నిర్ణయించవలయును.

ప్రాంతీయ యెల్లములు:—దీనియే తురగపల్లి విషయమై పట్టేమోము కల్పము. దీనియే, పార్లమెంటు, ఇన్డ్రాన్, సామాన్, ఇన్డ్రాన్, ఆరేబి, ద్వీపకల్పము, ఈజిప్టు, సుదాన్, లూబియా, మైసన్ ప్రాంతీయముల తురగపల్లికి ఉండు బాధ్యతల వదలుకొన వలయును ఇప్పుడు తురగపల్లి రాజ్యములలో కేరళ, యెన్ను యితర ప్రాంతీయములందు తురగపల్లి ప్రభుత్వమువారు అధికారము చలాయించునాడను. ఈసంధివలన తురగపల్లికు నున్న యాధ్యాత్మికాధికారము ఇచ్చుకేరి తగ్గదని తెలియజేసినది.

ప్రీటు విషయములు

సంధిప్రతిపక్షమున ననుబంధించబడిన ప్రీటు విషయములకు లివి:—కాంతి సమయములందును, తురగపల్లి తరపుము నున్న యాధికారములందును, వ్యాపారయోజనలు నిరాటంకముగ పోవలయును. తురగపల్లి యాధికారము తురగపల్లి, తరపుప్రతిపక్షముల యోజనలు నిరాటంకముగ పోవలయును గాని తురగపల్లికి తనభీషేయు సధికార ముండితీరవలయును.

యాధికారము:—కాంతి సమయములందు కల్లసముద్ర ప్రాంతీయములనే ప్రభుత్వమువారి నావికాబలములను నెత్తుడు నౌకల బంప ఇతరులకు సధికారములేదు. 10,000 టన్నుల యాధికారములను కల్లసముద్రమునకు బంపు సధికారము మిశ్రమంజలి ప్రభుత్వములకు గలదు. యాధికారములందు, తురగపల్లి తరపుము గలదు. ప్రీటునుండి కాంతి నెలకొల్పుట కన్నియేని యోజనలు వంపబడవచ్చును. తనకేతునాకలను తురగపల్లి పోవకుండ నాటంకపణుపరచును. దానివల్లు, బాస్కానెలందు నైజిక రాహిత్యప్రదేశముల నిర్మించబడును. అందులో కాస్పాంటోనోపిలునందు తిప్ప తురగపల్లి ప్రభుత్వ మొందునుగూడదు. ఈ కల్లసముద్ర నెల్ల సమయములందు తురగపల్లి ప్రతినిధి యాధికారము క్రింద ప్రాప్తము, బ్రిటన్, ఇటలీ, జపాన్, బల్గేరియా, గ్రీసు, రుమేనియా, యూగోస్లావియా, జేకముల ప్రతినిధి సంఘ మొప్పజేలయును. రుమేనియా ఈ సంధిప్రతిపక్షము సంతక మిడినను, ఆమెరికా వారు తామిచ్చుచిన నీసంఘమునకు ప్రతినిధుల బంపవచ్చును. అంతర్జాతీయ సమావేశమువారు యీ వరతులకు నొప్పకొనకుటకును, తురగపల్లికు సప్తమువచ్చుప్రీటునుం దాచరించుటకు ప్రతిపక్షములకు దేదననియు, బ్రిటన్, ఫ్రెంచి, ఇటలీ, జపాన్ వారొప్పకొనదురు.

కాన్స్టాంటి నోపిలు

తురగపల్లి స్వాధీకారతరగపల్లికారము 12000 పదాకుల సైన్యము కాన్స్టాంటి నోపిలు నందును, ప్రాచ్య ప్రాంతీయముల 25,000 సైన్యమును నుంచవచ్చును. తురగపల్లి నావికాశక్తి ప్రీటునుంచుటకు, తురగపల్లి సామాన్య సుంపుకొనకుటకు సధికార మిచ్చబడినది.

నైజిక నావికా వరతులు

నైజిక నావికా వరతులను అప్పు ప్రత్యేకవిషయము లీ ప్రకరణమున నూచించి యుండలేదు గాని, యిరుపక్షములవారును యాధికారసంధికుల మార్పుకొనుటకై కొన్ని వరతులు తెలుపబడినవి.

యాధికారతరగపల్లి సమాధులు

యాధికారమునకు నాతులైన ప్రీతి సభల సమాధుల యావరణములందు నాతులన్నియు తురగపల్లికు వదలు కొనవలయును. బ్రిటన్ వారికి మాత్రము గాలిపోతీయందు నాంతక సమాధులున్నట్లగునంతయు నొసంగవలెను.

తురగపల్లి కాని దేశీయుల న్యాయవిచారణ

సంధి వరతుల సంతకమును ప్రభుత్వముల పౌరులు తురగపల్లి దేశమును నివసించుటకేయే కథకు: మిశ్రమంజలి వారు ఒకటవ ప్రకరణమున తెలుపబడినది. మిశ్రమంజలి వారికి ప్రత్యేక వరతు లేవియు నొసంగబడలేదు.

(1) వ ప్రకరణము అర్థిక విషయముల వరతులు నూచించబడినవి. వ్యక్తి విషయములందు కష్టతక్కిన సంధిగృహములకు కేసులన్నియు విదేశ జాతీయన్యాయస్థానముల విచారింపబడుటకును. పార్టీలు ప్రభుత్వమునకు తురగపల్లి దక్షిణ కేసులు విచారింపబడును.

(3) వ ప్రకరణము న్యాయ విచారణ విషయముల నూచించబడినవి. వ్యక్తి విషయములందు కష్టతక్కిన సంధిగృహములకు కేసులన్నియు విదేశ జాతీయన్యాయస్థానముల విచారింపబడుటకును. పార్టీలు ప్రభుత్వమునకు తురగపల్లి దక్షిణ కేసులు విచారింపబడును.

(4) ప్రకరణము గండు మిశ్రమంజలి వారి వరతు, విద్యా, ధర్మాదాయముల గూర్చి నూచించ దీనిని, ఈవిషయములందు తురగపల్లికు తమ యధికారము జరుప వచ్చునని, వానికి కల ప్రత్యేక జాతీయవ్యక్తిత్వమునకు లాటురాక పనిచేయవలయు ఇప్పుడు తురగపల్లి రాజ్యమునందు యాధికారములను, అంతర్జాతీయ హక్కులను కలిగిన కలలము సణగురాక, యనగా రి సంతకములవారికై ఒడంబడికలందు సంతకమిడిన ప్రభుత్వములకు తమ వారి ఆస్తికి నేలాటి చిహ్నము కలుగజాలక యుండునట్లు ప్రత్యేకముడగుటకై తురగపల్లి సంతకమునకై వంపబడినది. తురగపల్లి ప్రభుత్వమునాటి నయోజించబడి, యిద్దరు తురగపల్లి దక్షిణ, మగ్గురు అంతర్జాతీయ న్యాయపాలనగర్హమువారిలో వారును చేరి, యాకాశాద్భుతగర్హము: ట్టును, ఆకాశానాకే విదేశీయుల న్యాయవిచారణచేయవచ్చును మిశ్రమంజలి ప్రజలలో నెవరినైన నిర్బంధించుటకై వానంట్లు యియ్యబడినదేని, న్యాయవాది నిగించుటలమైన యాకాశ సంతకము వారెండునై యుండవలయును. అందు లేనిదలమైన 48 ఘంటలలోపల ముద్దాయిని అట్టిన్యాయవాది ముద్దాను తీసికొనిపోవలయును, న్యాయవాదని రాజ్య, కారాగారపాల:ము యిత్యాదికాఖలు ప్రస్తుత వాగరికాలమునకు విచిత్రముగలిగిన సంస్కరించుటకై యెకసంఘము నేర్పబడువలయును. అంతర్జాతీయ సంఘ న్యాయవాదులను, తురగపల్లితో దోస్తీగలుగు మిగిల సంఘములకు నియోజింపబడవలెను.

అల్ప సంఖ్యాకులు

(1) తురగపల్లి కానివాడు, అనగా తురగపల్లిలో జన్మించి ఖ్యాతులగు వారికి ప్రాణధన, మాన లోపములు రాకయుండుటకును, తమ స్వంత భావ వాడుకొనటయుండును, మత ధర్మాదాయముల వారిపాత్రదాయముల ప్రకారము జరుపుకొనవలయును, తురగపల్లి యొడంబడి, అందుకు కిగిన కాసంఘము చేయవలయును. ఇతరవిషయములందు తురగపల్లి వారి వున్న వాళ్ళ వీనికి గూడ జే దవలయును. అంతర్జాతీయసంధివారిచే నియోజింపబడిన ఆయికోపు జూరీలలో నొకరుగా నున్న వారి యాధ్యక్షత క్రింద నేర్పడిన సంఘమువారు నూచించువలసిన నాధారముగా బెట్టుకొని, అల్పసంఖ్యాకుల హక్కుల సరిగ్గించుటకు కాసంఘము నిర్మించ బడవలయును. ఈ సంఘములో సధిక సంఖ్యాకులు అల్ప సంఖ్యాకుల జాతి ప్రతినిధులుగా నుండవలయును. తురగపల్లిదిగాని యితర మతముల చచ్చిలు, సమాధులు, దేశములు, ఆరాధనమందిరములు ఇతర మందిరముల కట్టగూడ తగిన నూచనలు యీ సంఘమువారు చేరు. ఈ వైమూలములు తురగపల్లి రాజ్యమున కాసంఘములకే పరిగణింపబడ వలయును. అర్బుష్టి నుకాలమునుండి 1922 సంవత్సరము 20 నవంబరు దాక మిశ్రమంజలివా అల్ప సంఖ్యాకుల ప్రీతి, కను, ధన సంతకములతో తీసికొనిన చర్యలు సక్రమములగు తురగపల్లికు పరిగణించ వలయును. అయిన యీ విషయము రెడ్డి కాను రెడ్డి కేసెంబు సంఘముల సమాసంఖ్యా ప్రతినిధులు తీర్మానించినట్లు నిర్ణయించబడును. 1922 నవంబరు 20 వ తేదీలోపల గ్రీసువారు తురగపల్లి నొకరి కొకరుజేసిన నైజికాధికారము లన్నియు నున్నంత బడవలయును.

గ్రీసు తురగపల్లి ప్రత్యేక వరతులు

కాన్స్టాంటి నోపిలునందు కష్ట నితర స్థలముల నుండు గ్రీకులకు గ్రీసున కిచ్చునట్లును, పశ్చిమ ప్రాంతీయములకు తురగపల్లికులకు తురగపల్లి కిచ్చునట్లు నొప్పకొనవలయును. మే 1 వ తేదీ యానూవరి 1 వ తేదీ నిర్బంధము నేమి నెట్టియే తీరవలయును. ఈ మాంకములు గ్రీకు తురగపల్లి ప్రతినిధు లిచ్చునను, అంతర్జాతీయసంధి నియోజకులకు ముగ్గురు ప్రతినిధులను గూడిన సంఘములవలెనై నాధారపడవలయును, మారకమునలన పరదేశమునకు పోయినవారి యావత్తు ఆస్తుల తీర్మానమునకై యీసంఘమువారు జవాబుదారు లయ్యెదరు.

అర్థిక విషయసూత్రములు

(1) తురగపల్లికు పండితములై గుత్తచేయటయు, వారిని విచారింపటయు అకాలము లై:వి. తురగపల్లికు వున్న అధికారమే ఇతరమిశ్రమంజలి ప్రజలకు గూడ నొకరికొకరు

వలయును. మిశ్రమంజలివారుగూడ నా హక్కులు తురగపల్లికులకు తమరాజ్యములందు నొసంగబడవలయును. ఈ న్యాయము 10 సంవత్సరములదాక వలయునొండవలయును.

(2) ముందువరుగు సంధివరతుల ట్టి వాణిజ్యవిధానము స్థిరమును. రి సంతకములవారికై తురగపల్లికు దిగుమతులనై పన్ను వేసకొనవచ్చును తమ నాణ్యముల ధర తగ్గింపులన గుత్తలనై నూరుపాతలు సరికినని హెచ్చింపవచ్చును. ఇతర కష్టతులనై కొన్నిటికి రి అంతలును, కొన్నిటికి 12 అంతలును హెచ్చింపవచ్చును. ఇప్పుడు రి అంతలు విలువగలవస్తువులనై యుంచబడవలయును.

నావికావిషయము

(1) ఏ నిర్బంధము లేక మిశ్రమంజలివారి వ్యాపారనౌకలు రా: పో:లు జరుపనియ్య వలయును. (2) తురగపల్లిలో కార్మిక పారిశ్రామిక విషయముల భిన్నభిన్నములకు తగినయోజనలు చేసకొనవచ్చును. (3) మిశ్రమంజలిదేశములందున్న నేవములు తురగపల్లికును, తురగపల్లి దేశములందున్న న్యాయముల మిశ్రమంజలివారును, యుద్ధముల యాధికారముల ప్రార్యమువారికను లెక్కప్రకారమే తీర్చునట్లు యాజుచేయబడినవి (4) తురగపల్లి దేశమున వ్యాపారముచేయుచున్న విదేశీయుల ఆస్తిని మరల నిప్పించుటకై కిగియేర్పాట్లుగూడ జేయబడినవి (5) ఈజిప్టు: నూరియల నేవ: కల తిలు బయలుదేరినవానిని పరిష్కరించుటకై సమ్మితికప్రతినిధి సంఘముకట్టి యేర్పడవలయును. (6) విదేశీకంపెనీవారికి కల్ల: న:వ్యముల నెల్ల సరికేని అనుకూలదశముంచుటకై యోర్పాట్లుజేయవలయును. (7) తురగపల్లి అభ్యుదయము, రియ మిశ్రమంజలి ప్రతినిధులు గల సంఘమువారు ప్రీటు అర్థికవిషయముల విచారింపవలెనొండవలయును.

నా నెము

బాల్కన్ యాధికారమునకై తీసినఆస్థు బాల్కన్ దేశములను తురగపల్లికును సమానముగ పంచిబెట్టవలయును. 1910-11, 11-12, సంవత్సరము వసూలుచేసిన గుత్తములట్టి నామానగా యుద్ధవిముక్త బాధ్యతగూడ బాల్కన్ దేశములకును, తురగపల్లికు సంతకంబయిన. యాధికారముల ప్రార్యము తురగపల్లికులతో అభ్యుదయించినవారికి తగిన నెక్కార్బిటీయ యిచ్చబడవలెను.

నవపరిహారము

(1) గ్రీకుతురగపల్లి దేశముల వరస్పదముగ కల్గినవ్యయము నేమియు నియ్యనక్కరలేదు. యాధికారప్రతిపక్షముగా తురగపల్లి 14250000 పానులు మిశ్రమంజలివారికి కొసంగవలయును. 37 సంవత్సరముల దాక సంవత్సరమునకు రెండు ప్రకారము 150,00,000 పానులు యిచ్చవలయును. రెండు బండ్లు మిశ్రమంజలివారికి కొసంగబడవలెను ఈబండ్లుతురగపల్లి వారు సంవత్సర మిచ్చు ధనమును కడి తీర్చవలయును (2) సంధి వరతుల ప్రకారము జర్మనీకి తురగపల్లి యిచ్చవలసినవిషయములను అచేయవచ్చు మిశ్రమంజలివారు వదలుకొనిరి. తురగపల్లి నోట్ల ముద్రించుటకై డిపాస్టిట్ గా బ్రిటన్ వియన్నా:గరముల నుంచబడి:ధనము మిశ్రమంజలివారికి తెందిరి. అధనముతాను: ములకు వెనుకెచ్చుటకు మిశ్రమంజలివారు హక్కును రి సంతకములలో నాధనము తురగపల్లికేయే చేరు. అయిన తురగపల్లి వారు వస్త్రపరిహారముల కట్టియిచ్చురకు నెక్కార్బిటీగా నీమొత్తమును మిశ్రమంజలివారు ఉంచుకొందురు. 1922 సంవత్సరమునకు ప్రార్యము కాన్స్టాంటి నోపిలు ప్రభుత్వమువారు రొడొబడిన వరతులకు తురగపల్లి వారొప్పకొని, వాని ప్రకారము నడుమకొనవలయును.

విదేశీయులకును, తురగపల్లికును సమాన అర్థిక ప్రతిపక్షిని మిశ్రమంజలికి ఒప్పకొనవలెను. విదేశీయపరొకముతో సమాన తీరగర్హమునుగూడ రద్దుచేయవలెను. దిగుమతులవిషయమై కొన్ని వస్తువులకు ప్రార్యము రి కెట్లున్న ఇప్పుడు 12 కెట్లు జేయవలెను. సంధిప్రతిపక్షము సంతకము చేసినకే ఈత్యాగమునకు మంగీకరించినవారి మని ఇన్విటుగాను తెలియజేసిరి.

తురగపల్లి న్యాయస్థానములందు విదేశీయ న్యాయకాన్స్టాబులను నియమించి విదేశీయులకు న్యాయమును కలుగజేసెనవని తురగపల్లికు అభయమిచ్చవలెను. దీనికి ప్రత్యేక శ్రమ ఇచ్చవలయు మిశ్రమంజలి గౌరవము.

మనోజివనమునై జాతిమితి సభవారికి తెలియజేయుటచే తా విషయము మార్చబడని కల్లప్రభుత్వ తెలియజేసెను. ఆ గ్లో పరానులకు ఇంకను అంతిపాత్ర పూర్తిగా వదిలిపెట్టవలెను.

పరానుల వైఖరితో అంగ్లములు అసంతృప్తు లై:నియు ఏదైన తగవునచ్చి సంగతులు చెడిపోయిన ఆరాధ్యతంతకు పరానులనై జేయుటకడి నూర్గననియు రూటకు తంజివార్తబడినట్లు అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు. అనంతమునొ పరాను విధానమును ఖండించుచు పరానుల నిరుదేశుల డెర్బీ ప్రభుత్వవ్యూహ తెలియజేసినవని అంగ్ల ప్రభుత్వమువారు తెడరించుచున్నారు.

నిర్భంధితులవిడుదల.

(ఎగు ఇండియా)

హిందూ పుతిక.

కాంగ్రెసులోని యనుకూలమును సంక్షేపితముగా
రాజీ తుడుతున్నది, గయ కాంగ్రెసు కాన్ఫరెన్సును నిర్వ
ర్తించుటకు బొంబాయి రాజధాని క్రమము వూహించినది. మా
బొంబాయి విశేషము దీక్షము కంత్రి పుర్రను బంపుచున్నాడు
చేతమునకు కాంగ్రెసు కాన్ఫరెన్సునును బంబాయినిబట్ట
ఉది సుభముచకము కలంపెరుచున్నది. రాజీవమున్నను లింత
రకు ఫలింపవలదుట చింత్యము. సూత్రవర్గము కాంగ్రెసు తీర్మా
నములకు నిర్దేశము నవహుటకు బ్రహత్పూర్వముననున్న నిదర్శ
నములు కన్పించుచుండెను. అట్టిగోళాంతరములనున్న
ముందుఁదేను ఫలి ముచి యనుచున్నట్లు! అధికసంఖ్యాక
వర్గమునందేమి లాభమునందేన నంపవచ్చును. అయిననువారి
కార్యము లన్నిటికి ని కాంగ్రెసు వై తా ధ్య
తము మోపించు. కాని పేరు బొంబాయియందు చేసినదియే.
కాంగ్రెసును నుగంకియే నూతన వర్గము కాంగ్రెసు తీర్మా
నము క్రిందించెను. ఇది తాత్కాలిక మై యుండవచ్చును. మా
లనా అట్లుగలం నుండుయొక్క సూచనలు సూత్రవర్గముఁకు
చక్కని యవకాశముల నొసంగినది, బొంబాయియందా యవ
కాశమున జా విడిచినవలెలకు చింతించుచుంటిమి. ఆవకాశ
మిచ్చిటికిని వలదు శలవకాదునందు సమాచార మైనప్పుడైనను,
రేతమునకు కంఠముతో గ్రోరుచున్నటు అంగీకరించుటకు సూత్ర

కష్టపు నా నువ్వులు బూతుకొనవగును. లేకున్న యీభిన్నాన్ని
 ప్రాణములవలన, వారు కష్టపథమున తప్పివారగుదురు. ఈ
 కర్మముండు కొందరకు కష్టములకాక క్రమముగ కాలగనుక
 సమతమము తూలనాదు స్వభావము పట్టుపడుచుండుట మర
 ద్వర్జకరముగ తోచకమాదు. ఈ స్వభావమును పెంట్లనే
 రూపు మా ప కున్న యీ తాత్కాలికదుగు
 కక్షలేద్యధముగ నాటకొనును వానినిక సమరసపరచుట దుర్లభ
 మగున. శత్రుబంధుదాసుకును, ఆకలియనుచరులకు పండిమోత
 లాదుప్రహార, హాని అశాల్పభాను గార్తును, ఈశ్వరశక్తి
 తెలివకపోవచ్చును. వారు కాలగనుక చేరినవారు కాలగ
 నుకానే యుండువారు. కాలగనుక నిద్రమోపు తమయనచ
 కలభావములను వారు నిద్రత్యానాపరచుట యావశ్యకము ఇ ప
 డుములు వారిపానికి తోచినట్లు పోటీభావముతో నేనభిమతి
 యందే భేదముగాని వైమేముగ్ధలేదు. శేకశేకయను
 ఫలమునందు నుటలో నీ చెడుపక్షములను పండితుడేది
 రాజీవదుఃఖమును, ఇదివును తమకు శ్రేయసుని తోచుదుర్ల
 మునునరించి కేళియు చచ్చితిప్పుచ్చును. ఇదిరాకు యందు నీ
 శ్రద్ధవహించినది. జాంబయయు ఇ ప్పను ప్రారంభింప
 నెంచినట్లు మొన్నటి సభావృత్తాంతమును బట్టి
 యూహింపవచ్చును అధికసంఖ్యాక కర్మయొక్క కార్య
 ములు నూతనకర్మచారి పనులవలె యావంబర పూతములుగా
 దున్నవి, కష్టముగ నుండవలె స్వల్పమగు లాపములేవై పండి
 నను వారిదృఢశిల్పయమునకు మెచ్చుకొనవచ్చును. అలరియు
 దేళియు వారికొనగు సహకారమువై ఆధారపడి యుండును.
 నిర్మాణకార్యక్రమమే ప్రస్తుతసాధనమగుచో, అట్టి సహకార
 మను లభించునని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును.

ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖ ప్రచురణము

జూలై మాసము, కాలమాసము.

(నిన్నటి తరువాయి)

కంబోడియా రెండవకారుపంట శ్రేణి మైసెది రూ 858 నుంచి రూ 860 వరకు, మొదటిరకము రూ 855 నుంచి రూ 858 వరకు, రెండవరకము రూ 854 నుంచి 855 వరకు, మూడవరకము రూ 849 నుంచి రూ 852 వరకు.

కొత్తకరుంగానిపత్తి శ్రేణి మైసెది రూ 869 నుంచి రూ 871 వరకు, మొదటిరకము రూ 861 నుంచి రూ 864 వరకు రెండవ కము 853 నుంచి 860 వరకు, మూడవరకం రూ 844 నుంచి రూ 857 వరకు.

కరుంగాని రెండవకారుపంట శ్రేణి మైసెది రూ 850 నుంచి రూ 852 వరకు, మొదటిరకము రూ 845 నుంచి రూ 849 వరకు, రెండవరకము రూ 842 నుంచి రూ 844 వరకు, మూడవరకము రూ 838 నుంచి రూ 840 వరకు.

గింజలుతీసిన ఉప్పుందూడి శ్రేణి మైసెది రూ 850 నుంచి రూ 852 వరకు, మొదటిరకము రూ 845 నుంచి రూ 847 వరకు, రెండవరకము రూ 843 నుంచి 845 వరకు, మూడవరకము రూ 840 నుంచి 842 వరకు.

వెనకటి శ్రీకలహరి తెలియపఱచి: ఉప్పుపత్తి కొనుగోలుకావలసిన జిల్లాలో రేకటి నేలన పడేదేక వారి దినుసు, కరుంగాని అనేది తరువల్లెలి జిల్లాలోనున్న కొయిలపట్టి సర్కారు ఫారములో జాగ్రత్త యేరిన విత్తు కట్టవేసేచేసిన కంపెనీపత్తి దినుసు. ఇదియు, కంబోడియా పత్తియును, యాదోగిల్లుమెంటు వారికల కొనుగోలుకావలసిన జిల్లాలోనుండు రేకడభూమిమీద తెచ్చివేసిరి. ఈ డిహార్లుమెంటువారు యాదోగిల్లుమెంటు ఉప్పుపత్తి కప్పు మరేమియు లేకపోవును.

ఈ పత్తిని కయిల చేయుటవల్ల రయితులకు ఎంతలా భయ వచ్చింది, కైనచెప్పిన భయవల్ల తెలియకమ్మయ్యది. శ్రేణి మయిన ఉప్పుపత్తి పుట్టికి 852 అన్నా, శ్రేణి మైసెది కంబోడియా ప్రతి రూ 400 అన్నా వచ్చుటమాడగా పుట్టికిరకటి అ కంబోడియా పత్తిమీద లాభమున్ను, రెండవపంట శ్రేణిమయిన న కంబోడియా ప్రతిమీద పుట్టికి రూ 81 లాభమున్ను, శ్రేణి మైసెది కరుంగాని పత్తిమీద ఉప్పుపత్తి కంటే 17 లాభమున్ను వచ్చినట్లు ప్రకటించును. రెండవపంట కంబోడియాపత్తిలో బహు మట్టపుడినుమకు వచ్చేభర శ్రేణిమయిన ఉప్పుపత్తి కంటే కమాన ముగానున్నది. కంబోడియాపత్తి వికరకము పత్తికి కరుంగాని పత్తిచివర రకముకంటే పుట్టికి రూ 11 లు ఎక్కువచ్చినది. అదే విధముగా కరుంగాని పత్తి చివరకమునకు ఉప్పుపత్తి చివరకము కంటే పుట్టికి రూ 10 ఎక్కువవచ్చినది. ఈ రెండు రకముల పత్తిని ఈ జిల్లాలోకి కొత్తగా తెచ్చుటవల్ల వాటిని పెంచుకొను తులకు ఎరిగింపబడెను కచ్చుచున్నచో గ్రహింపవచ్చును.

కంబోడియాపత్తి మిక్కిలి జబ్బురకపుడి (క్రొత్త తీయని ది) పుట్టి రూ 128 లకమ్మినప్పుడు అనగా పొండు సుమారు 4 పజాల కమ్మినప్పుడు ఉప్పుపత్తి మేలైనరకమునకు పొండు 35 రెనైనలే దొరికెను.

కడలూరులో జరిగిన కోవాపరేటిపు సభయను వస్తుప్రకటనములు: ఈ ప్రదర్శనకాలలో కృతసాయపు డిహార్లుమెంటువారు మూడుగడులు తీసుకొని పాలయఫారములో పండిన ధాన్యములను పండులలో బోసేచక్కగా ప్రదర్శించిరి. ఎక్కువ కాలమునకు పంటకుచ్చే కరిధాన్యముల విత్తనములు, తక్కువ కాలమునకు పంటకుచ్చే కరిధాన్యముల విత్తనములు, చనిటి నేలను పండే కరిధాన్యము, మంచిరకముల వడ్లు ఆయారకముల నేరకనగలు ముఖ్యమైన పళ్ళెనినున్ను, మెట్టవైలు ఆము దాలు ప్రదర్శించిరి. కంబోడియాపత్తిని విడిచి కొనుగోలుగాను, విత్తులుతీయని పత్తిగాను, విత్తులుతీసిన దూదిగాను, కత్తులువేరు గాను చూపించిరి. ఆయారకముల విడికపు యెరువుయ్యలు చూపించిరి. వచ్చియెరువుయ్యలను కరువులమేతకు అక్కరకు వచ్చువైలు అనగా జనుము గిట్టిగానుచున్నును, జీలుకు వెంపలి మున్నులను తొట్టలోవేసి పెంచినవి ప్రదర్శించిరి. ఇవిగాక పాలూరు ఫారములో అసమయమున వెరుగుచుండి యా వైనసులు లను, కర్ణతోను మట్టితోను జాగ్రత్తగాతీసిన పీకలగా పెట్టి అని యెట్లు యెంత యెత్తుకు యెదుగునో ప్రదర్శించిరి. రైతులు విట్టించాచి ను తోపించిరి. వేల యెరువుయ్యలకుగల గచ్చు భాగమును రుజువుచేయుటకై ఒక తొట్టిలో యెరువుయ్యలకువ

రాగులువేసి పెంచిరి. రెండవతొట్టిలో కరువుయ్యలకువేసి రాగులు పెంచిరి. మూడవతొట్టిలో కరువుల యెరువుతో చేపలయెరువు కలిపి రాగులు పెంచిరి. ఈమూడుతొట్టిలో రాగులయెరువుల భేకమును కెవరముగాచూపించిరి. ఎంతోమాలవే కొలువారు ఆయపురులు మొదలయినవాటిని అద్దపువెట్టె లలో పెట్టి వాటిని పైనులమీదను కట్టమీదను సునానిముట్టె వినియోగించు చిమ్మి. నొట్టమును దానిని వినియోగించువిధమును ప్రదర్శించిరి. (వత్సరకాలకు సమీపంలో నున్న పొలములో కట్టిన త్రేములు, రాగిరత్తెములు గొర్రుతో విత్తి చూపించిరి. ఈ ప్రదర్శనము జరిగినకొద్దరాజులును కిక్కిరి, మాకెనూనె, కటిన్ అనునాగళ్లను కొంకణనాగిలిని వాటితో దున్నునిధమును ప్రదర్శించగా ప్రజలు ఆతతో చూడవచ్చిరి. సిండ్యాగి పాయిస్ ఘామిలో కట్టి దానితో చెరుగునను కుండువిధమును చూపించిరి.

కరువులకొట్టము తెలుండవలతో మోస్తరుకు కట్టి చూపించి వాటిలో కరువులు కట్టియుంచి వాటికి మేతవేయవలసిన విధము, వేవన, ఉచ్చును ఎట్లు నిలకచేయవలయునో వివరించిరి. ఈ రెండురకాలలో మాజిక్కులాంతరుతో క్రిమికాన్త్రువిమయ మును కృతసాయ విమయములను పంటములు చూపించి వాటిని గురించి ఉపన్యసించిరి కరవులకు అరవము 4,800 ను ఇంగ్లీ షుని 2,300 ను పండిపెట్టిరి. 87 కృతసాయ పంచాంగముల కమ్మిరి. 845 పాతపంచాంగములు ఊరకెనే యిచ్చివేసిరి.

ఫారములలో జరిగిన పనినిగురించి కొనుగోలుకావలసిన కెట్టఫారము: ఈ సెలలో కొన్ని రాగి మొక్క కొన్ని యాఫారములో కట్టిరి. కంబోడియా

పత్తిపంట అగడ్తలెలాగుతో ముగిసిపోవును. అలాగానే అగడ్త చెట్లన్ని పెనుఅట్ట ప్రకారము పీకేవేయవలసియుండును ఆయా యెరువులవల్ల కలుగు ఫలసాయమును పరిశీలించుటకై పెట్టియుంచిన వత్తలలో వైరియిన చిత్రజ్యోత్స్న కమిషనులో కొంతకొనినది; వీటి లోవచ్చిన మనసూలు చూడగా కమిషన్ ఎరువువేసిన దుడిలో ఎక్కువ ధాన్యము వచ్చినది. దీని తరువాతనే కరువులయెరువు వేసిన దుడిలో ధాన్యము వచ్చినది. చొప్పువిమయములో కరువుల యెరువువేసిన దుడిలోనే యెక్కువవచ్చింది ఈసంవత్సరపు మహా నూలుకానిగిట్టి మహానూలుకు సమానముగానే యున్నది. ఫాస్ ఫాక్సు అనేదో ఎరువు మూతమే వేసిన పొలములో వైట్ బుజ్కో పోటాను ఎరువువేసిన పొలములోకంటే రెండవల పంట పండినది.

పాలలోపుట్టు నూత్నొంకరములు పరీక్షచేసి చూడగా వైట్ కొన్నపాలలో ఈ ఫారములో పండిన పొలుకంటే రెండిం రెలు అంతరములును, రెండిం రెలు మురికియును కనబడినవి. కాబట్టి పాలు పెన్ను మొదలయినచో చేయు స్థలములో కఠినగ్గువు ఎంతో పశుధముగా నుంచుట అవసరము. (సకేవము)

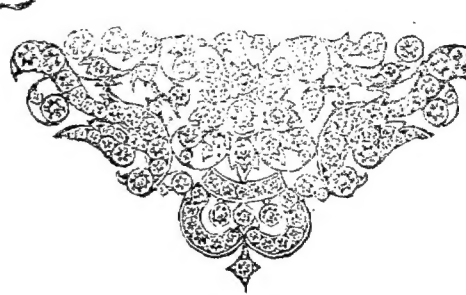
కమ్యూనిస్టుపార్లమెంటుసభ్యుడు న్యూబోల్లగారు మాస్కోకు బోయిరి. బ్రిటనులో విప్లవమునకు అవకాశ మంతక తేదినయే ఇండియాలో మొదట సోవియటు రషియనులు ప్రవేశించి బ్రిటనుకు ముప్పుతెచ్చి పెట్టవలెనని ప్రవాదపత్తిక విశేషతో తెలియ చేసెను. విర్లాండులో ఒక పార్లమెంటు సభ్యుడు తనకొంకను అన్నీని తగులపెట్టవలెనని భయపెట్టుటచేతన సభ్యత్వమును కదలు కొనిది. ఈజిప్టు మంత్రివర్గపు రాజీనామాను రాజు ఇంకరెడ అంగీకరించెను.

చిత్ర విచిత్ర పుష్పలకు వేరుపొందిన వా రెవరు? (7)

వంకీలు వడ్డాణ్ణమునకు ఉపయోగించునట్టి కేంపులు చెక్కిన మోపు

ధర రూ. 45
,, రూ. 85

అన్నియు మీకే విశదము కాగలను. ఎట్టి రకము పురమాషి నగలనైనను మాట ప్రకారము సకాలములో తెయూచునేసి ఇవ్వగలము. చొక్కపు సీమవెడికి, బుగారుకు పూచీఇవ్వబడును. ఉమ్మికిరానుయ్యతెట్టి, గురుస్వామి తెట్టికంపెనీ, నగలవర్తకులు 20, 25 చె నాబాబుకు మద్రాసు.

ఈ విషయమై విశేషముగా వ్రాయనవసరము లేదు. మేము మిమ్ములను కోరునది అంతయు ఒక దఫా ఒక బేరము మా వద్దచేయుటయే తరువాత

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్కవిశ్వరులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బారాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహేంద్రవిజయము: ఇది మహేంద్రుడు వాచును సహాయమున బలిచక్రవర్తిని జయించిన కథ మనోహరములైన గృథావర్ణనములతో సంతోషకరముగా కల్పించబడినది. ఇందలి స్వర్ణవర్ణనము, ఋతువర్ణనము వాచును ఘట్టమును జదివి తి నయ్యును, దీనికి చిత్రలయమును మనోజ్ఞముగా వ్రాయబడిన పీఠికాగూడగలదు. సాధారణమైనది 0-12-0. కాలికోరు 1.
2. రామరాయవిలాసము: ఇది యొక యుద్ధగ్రంథము. ఇందలి కవితయు కడుంగు సరసముగా మృదులముగా వెలయుచుండును. అధునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరికమ్మ గ్రంథములు మిక్కిలి కట్కుక. సాధారణ మైనది 0-8-0 కాలికోరు 0-10-0.
3. రామచంద్రోపాఖ్యానము: ఇది వారణాసి వేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతమగు నాటా క్యాసముల గ్రంథము శ్రీమద్రామాణ్యము ననుసరించి మొదటియాలుకాండములందలి కథయు సంకుచితముగ వర్ణించబడినది. కైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణమైనది 0-12-0. కాలికోరు 1-0-0.
4. భద్రావరణియము: ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్యనేక గ్రంథములు రచించి వన్నెకెక్కిన అల్లమరాజు ముద్రామూర్తి కవిగారిచే రచింపబడినది. ఈయన విరచించిన గ్రంథములకల్ల నిది శోభింపి. శ్రీ పీఠికాపురాధిపులను గీర్తిశేషులను వైస శ్రీ గంగాధర రామరాయశ్రువు వారిచే గృహింపబడినది. ప్రస్తుతికథలగు శ్రీ నూర్యరాయ బహద్దూరు వారి యజ్ఞసను సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణప డ మల్లయ్య కాన్తులవారిచే వ్రాయబడిన సుబోధినియు నక్కరి న్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ మైనది 1-4-0.
5. ఆంధ్రనూతభావ్యము: ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యజ్ఞానుసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పండవులయ్య కాన్తుల వారిచే మూలానుసారముగాను సుబోధముగాను దొంగింపబడి డిమ్మినైజాన జక్కగ నాలుగుభాగములుగ ముద్రింపబడిన 1993 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ నాలుగుభాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మూతమే.
6. ప్రభావతీ వద్యము: ఇది పింగళి నూరనామ్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథపాఠ్యము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి సెలవుప్రకారము పూర్వపథుల ననుసరించి పరిశుద్ధముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పండవులయ్య కాన్తులవారిచే లఘు టీకవ్రాయించి డిమ్మినైజాన సెనరు వెలుటు కాగితములమీద జక్కగ ముద్రించింది కాలి కోరైనది చేయుపబడినది 1-4-0.

N. B. ఈ గ్రంథములన్నియు వాగ్గులు యువయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి విశేష భవన్యమున కుద్ధముగ వచ్చుత్తిచి తక్కువవెలకు లభించునట్లుగావుచ్చేయించిరి. కావున నింత సులభమూర్తమునకు దొరకుచున్నది. తమన్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చినను కట్టి పరిశుద్ధతయు దొంగట దుర్బలము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి తపాల భర్తులు వర్తగలలు కొనునారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయునా కీ క్రిందివిలాసము కు వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

ఆలిఫురుకప్పతాళములు

లోకప్రసిద్ధమైనవి, దొంగభయములేదు.

సం.	రకము	వైజు	* ధోలు	తీగలు	సాధారణముగ అమ్ముధరలు.
1.	పేటెంటు కప్పతాళము	8 అంగుళము	7-8-0	16 కదపూరు	12-0-0
2.	డిటా	2 1/2 "	6-8-0	డిటా	9-0-0
3.	డిటా	" "	5-0-0	డిటా	7-0-0
4.	డిటా	1 1/2 "	4-1-0	డిటా	6 0-0
5.	డిటా	1 1/4 "	2-15-0	డిటా	డిటా
6.	డిటా	1 "	డిటా	డిటా	డిటా

* వ్యాపారస్తులకు మొత్తముగా గొనువారికి వైదరలు అవ్వయింతును.

అక్షరములో నుండి 100 కి, 25 రూ॥ అద్యాపక సంపాదకులు.

(హెడ్ ఆఫీసు: మియా గంజ; ఆలిగరు.)

వేరవ్యాస అండు కంపెనీ,

సం. 321, తంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు.

సిద్ధ ముకరధ్వజ

(ప్రజాస్వామ్య రత్నావళి 920 పుట)

ఇది అయిదేళ్ల పాటుగా మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు పుట్టిచేసిన రకము, బంగారము, కత్తెలు, కప్పలు మొదలగు వివిధముల వస్తువులు చేయింపబడినవి.

ఈ పుస్తకములోని రకములు ప్రజలకు నిర్దిష్టముగా మాత్రం విశేషము చేయబడియున్నది. కొన్ని వస్తువులను పోలికలు చేసి, మేధావంతులు కాంతిని పొందుటకు వీలుగా చేయబడినవి. అన్నియుగానియు వస్తువులను, కరీరమునకు కాంతినిచ్చును. మేధావంతులు భావపుష్టిచేసి కాంతిని పొందుదు.

అంధ్ర ఆయుర్వేద శాస్త్రానికి లిమిటెడ్ వసులైన మూలధనము 1,12,925.

వార్తలు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపితమైనది.

19 వారికోర్టు మాంటుకోర్టు, మద్రాసు.

సిద్ధముగా చేయబడిన కాస్త్రీయ బొమ్మలకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు కలిగియున్నది.

మొనపుమందుల వలనను, ఇతరు కూడ ఇదేమో స్వయంగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకును.

ప్రకాశించు:— (1) 149, హైకోర్టు తిరువళ్ళీకి మద్రాసు, (2) హైకోర్టు, తిరువతి,

(3) 402, టంకశాలపేటి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచేరు, మద్రాసు.

అగరతలహామ

రు 116 బహుమానము

ఈయ, దగ్గు, ఒకరప్ప, ఉప్పునము మొదలగు వైద్యవ్యాధులకు బాధను అనోధుముగా చేసివేయును. యీ మందు తెలంగాణులు నేనించినయెడల వ్యాధి నివారణ యగును. పత్రికములేదు, 15 రోజులకు పరిపక్వ మందు వి. పి. కర్పూరు నుండి రు 2-6-0 అగును. సమర్థులు మాకు రాకపోకల ఖర్చులుపంపించిన యెడల వ్యాధి నివారణచేసి వై బహుమానము తీసు కొందును. కేటాగు ఉచితము.

మేనేజరు, శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

త్యరవడు!! మించిపోవును !!

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

- అవ్వలారా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు కెడ్జి జూరులోని వాతావృత్త మ్యూనిసిపల్ సం 148 రు ౪౮ రెండోవార్డుమేడ అడ్డంకు లీరువాల ఫిట్టింగు సహా గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినవివరాల లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు టిక్కెట్లు కావలసినవారు తయారయి దొరకవు.
- 2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపేతేదీయున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రదేశ్ లోను. ప్రచురించిన గొప్పయిద్దోగ్రంథము, వైద్యమనఃశుద్ధియెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
- 3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల కనూలయ్యే గొప్పయిద్దోగ్రంథము కనిపించు ఖర్చుపోను మిగతాసామగ్రి లాటరీ చేయునరకు ఏలూరు వెంటనే లో ఆపరేటివు బ్యాంకింగ్ నుంచబడును.
- 4. ఈవేడకు తనఖాలు కనూలయ్యేతే. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంత ఖర్చులతోక్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకోవలెను.
- 5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమపేరు, నివాసము స్పష్టముగ వ్రాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొ॥ వా పేరు మజిలీయార్లు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ తుపాలో కంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను వారికి ఒక టిక్కెట్లు కనిపించుగా నికరబడును.
- 6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు తంపనకి జవాబు యుగ్మబడును.

మాటూరి సర్వేశం. మేడనాల్ల వాడు,

30 దినములువరకు

మిక్కిలి తగ్గినవలె! త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES.

3 సంవత్సరము గ్యారంటీ.

లోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ వాచ్

కొత్తమోస్తూ అమెరి U. S. A ముం చేతి డియారములు.

ఈ డియం ర. మాయెక్కి సాం. అర్ధ కే. రృద్ధమే లిరు సామానలలో తయారు చేసినది ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అగా

పరకు పెట్టుబడియున్నది. చీకటిలో దీపము నహాయలే! గం టిలు చూడబడినది. బ్రేస్ లెట్ యను చేతిగొలును, చిన్నది పెద్దదిచేయవలయు స్ప్రింగ్ పెట్టుబడియున్నది. ప్రతి గడియారము చక్కగా పరిశోధించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ పుకారముతో చేపబడును. మీయొక్క విలాసము తెలియజేయు విశదముగా వ్రాయవలెను. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రత్నము లోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ ముంజేతి గడియారము, డిటా (స్ప్రింగ్ గొలును చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4 మూల డిటా గొలును చేరి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటా గొలును చేరి రూ. 10-8-0.

సోల్ ఏజెంటు—సారథి అండు, కో. తపాలుపెట్ట, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

మంగలి కత్తులు

కప్ప తాళములు.

ఆంధ్రసాహిత్యచే చేయబడినది. ప్రోత్సహించుటకు కంటే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుటకు

బి. కంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టెలు అండ్ లాక్ షేక్సు etc

వెంకటేశ్వరం. (గోదావరిజిల్లా)

కె.వి.గార్గి & కె.వి. "ఇండస్ట్రీ" వెంకటేశ్వరం

బహుమానము

వైద్య వైద్య

ఆయురారోగ్యై శ్వశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

జైవైద్య వారాధ్యుని శిష్యుల

(విశి) 27, చీకాబాబాకోర్టు చుట్టూ

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద బాధములను తయారు చేయు చున్నాము

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండు పర్వ స్వామికల్ వర్క్సు

ఆయుర్వేద బాధముల చేయువారు (388) బొంబాయి సం 13. ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ, సోల్ ఏజెంటు. కాకినాడ.